Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 243 (6104).

13 ДЕКАБРЬ

СЕШАНБА

1977 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

АНАСТАСИЯ ЧУДНАЯНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

ҚИБРАЙ, (Тошкент области), 9 декабрь. (ЎзТАГ). «Красний Водопад» экспериментал базасининг сут соғувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреати Анастасия Ивановна Чудная КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга ёзган мактубидаги сўзининг устидан чиқди. У социалистик мажбуриятини бажариб, 173 бош сигирдан 714 тонна сут соғиб олди, ҳар центнер маҳсулот таннархини 11 сўм 60 тийинга қадар камайтирди.

Сермеҳнат операцияларни механизациялаш, сигирларни боқишда илмий асосланган, витаминга ва тўйимли моддаларга бой озуқа бериш туфайли бундай муваффақиятга эришилди.

Коммунист Чудная ўз маҳоратини ҳамкасбларига ҳормай-толмай ўргатмоқда. У Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти ҳузуридаги республика илғор тажриба мактабида чорвачилик фермаларининг 220 дан зиёдроқ сут соғувчи-операторни, механик-созловчиларини тайёрлади.

А. Чудная ўз имкониятларини чамалаб кўриб, йил мобайнида соғиб олинадиган сутни 750 тоннага етказишга аҳд қилди. Пешқадам сут соғувчи беш йилликнинг учинчи йилида 175 бош сигирга қарашга ва бу сигирлардан 761 тонна сут соғиб олишга бел боғлади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ МАЖЛИСИ

12 декабрь куни Кремлда СССР Олий Совети Президиуми раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов раислигида СССР Олий Совети Президиумининг мажлиси бўлди.

Кун тартибига СССР янги Конституциясининг кучга кирганлиги ва совет қонунчилигини такомиллаштириш билан, навбатдаги сессияда иқтисодий ва социал ривожланиш плани ҳамда давлат бюджети кўриб чиқилиши билан, СССР суд органларининг фаолияти билан боғлиқ бўлган мамлакат ҳаётининг энг муҳим масалалари киритилган эди.

Кун тартибининг биринчи моддаси СССР қонунларини СССРнинг янги Конституциясига мувофиқ ҳолга келтириш ишини ташкил қилиш тартиби тўғрисида деган масала эди.

СССР Олий Совети Президиуми ССР Иттифоқи қонунларини СССР Конституциясига мувофиқ ҳолга келтириш ишини ташкил этиш планини тасдиқлади. СССР Министрлар Советига амалдаги қонун актларини СССР Конституциясига мувофиқ ҳолга келтириш тўғрисидаги таклифларнинг министрликлар, давлат комитетлари томонидан, Министрлар Советига қарашли бошқа органлар томонидан тайёрланиб, тақдим этилиш тартибини белгилаш, СССР ҳукуматининг қарорларини СССР Конституциясига мувофиқлаштириш топширилди. Қонун чиқариш ишларининг белгиланган программасини амалга ошириш муносабати билан СССР Юстиция министрлигига, СССР Олий судига, СССР прокуратурасига, бошқа манфаатдор министрликлар ва идораларга зарур топшириқлар берилди.

СССР Олий Советининг регламенти лойиҳасини ва СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги қонун лойиҳасини тайёрлаш учун СССР Олий Совети Президиумининг комиссиялари тузилди.

Президиум СССР Олий судининг иши тўғрисида Олий суд раиси Л. Н. Смирнов берган ҳисоботни тинглади. Ҳисоботда мамлакат Олий суд органининг ўтган беш йилликдаги фаолияти батафсил ёритилди.

СССР Олий Совети Президиуми қабул қилган қарорда шуни қайд этдики, Олий суд СССР Конституцияси томонидан ўз зиммасига юкланган вазифаларни бажара бориб, граждан ва жиноий ишларни кўриб чиқишда судларнинг қонунларни тўғри ва бир хил тарзда қўлланишига лозим даражада эътибор берди, судларнинг тартиб бузишга қарши курашдаги фаолияти самарадорлигини оширишга, гражданларни қонун талабларини қатъият билан ва сўзсиз бажариш ҳуқуқини тарбиялашга, социалистик қонунчиликни ва ҳуқуқ тартиботни мустаҳкамлашга ёрдам берди.

СССР Олий судининг эътибори янги Конституция талаблари асосида пленум ва суд коллегиялари ишини янада яхшилаш, ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг судлари судлов фаолияти устидан назоратни кучайтириш чораларини кўришга қаратилди. Олий судга бутун диққат-эътиборни суд органлари фаолиятининг Конституцияда мустаҳкамлаб берилган демократик принципларни амалга оширишга ва одил судлов пайтида социалистик қонунчиликка қаттиқ риоя этишга қаратиш тавсия этилди. СССР Олий суди фаолиятининг келгуси даврдаги бошқа бутун йўналишлари ҳам белгилаб берилди.

Олий Совет Президиуми тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг навбатдаги саккизинчи сессияси — СССР янги Конституцияси тасдиқлангандан кейин ўтказиладиган биринчи сессияси кун тартиби ва иш тартиби тўғрисидаги таклифларни тайёрлаш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама этиб, тегишли қарор қабул қилди.

Президиум СССР Олий Совети палаталари, план-бюджет комиссиялари ва бошқа доимий комиссияларининг СССР Министрлар Совети томонидан СССР Олий Советига тақдим этилган 1978 йилда СССРнинг иқтисодий ва социал ривожланиш давлат планини, СССРнинг 1978 йилги давлат бюджетини ва 1976 йилги СССР давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги ҳисоботни дастлабки тарзда кўриб чиқиш соҳасидаги ишларни комиссиялар тугаллаганлиги тўғрисидаги ахборотни тинглади. Комиссиялар СССРнинг иқтисодий ва социал ривожланиш давлат плани, 1978 йилги СССР давлат бюджети ва 1976 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисобот юзасидан СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советига тақдим этиш учун хулосалар тайёрладилар.

Мажлисда президиум аъзолари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети пленумларида, СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессиясида, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда, президиум мажлисларида қилган докладлари ва сўзлаган нутқларида баён этилган қоидалар ва хулосалар мамлакат олий ҳокимият органи олдида турган ҳозирги вазифаларни тушуниш учун жуда катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтдилар.

СССР Олий судининг ваколат муддати тугаши муносабати билан СССР Олий судининг янги составини сайлаш тўғрисидаги масалани СССР Олий Советининг навбатдаги сессиясига киритишга қарор қилинди.

Президиум мажлисида бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди. Масалаларни муҳокама қилишда Г. И. Вашченко, М. П. Георгадзе, Н. И. Масленников, Р. А. Руденко, В. И. Теребилов, М. З. Шакиров ва бошқалар иштирок этдилар.

(ТАСС).

ТАСС АХБОРОТИ

«СОЮЗ-26» КОСМИК КЕМАСИ ПАРВОЗДА

Космик фазони тадқиқ қилиш программасига мувофиқ Совет Иттифоқида 1977 йил 10 декабрь куни Москва вақти билан соат 4 дан 19 минут ўтганда «Союз-26» космик кемаси учирилди. Кемани кема командири подполковник Юрий Викторович Романенко ва борт-инженер Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт учувчиси Георгий Михайлович Гречкодан иборат составдаги экипаж бошқармоқда. Кема мўлжалланган орбитага чиқарилди.

«Союз-26» кемасини учириш программасида 1977 йил 29 сентябрь куни Ер атрофидаги орбитага чиқарилган «Салют-6» илмий станцияси билан биргаликда экспериментлар ўтказиш кўзда тутилган.

Кема ичига ўрнатилган системалар нормал ишлаб турибди. Экипаж ўзини яхши ҳис қилмоқда.

Космонавтлар ўртоқ Ю. В. Романенко ва Г. М. Гречко учиш программасини бажаришга киришдилар.

Подполковник Юрий Викторович РОМАНЕНКО

«Союз-26» космик кемасининг командири Юрий Викторович Романенко 1944 йилда Оренбург область Бузулук районидаги Колтубаҳовский посёлкасида туғилган.

У 1966 йилда Черниговдаги учувчилар олий ҳарбий авиация билим юртини аъло баҳолар билан тугатди. Шундан кейин ҳарбий-ҳаво кучларида учувчи инструктор бўлиб хизмат қилди.

Юрий Викторович 1967 йилдан бери Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

Ю. В. Романенко 1970 йилдан бошлаб космонавтлар отрядига қабул қилинган. У бошқариладиган «Союз» кемаси ва «Салют» орбитал станцияси программаси бўйича учишга тайёргарликнинг тўла курсини ўтди. Бундан ташқари, у «Союз»-«Аппполон» кемаларининг космосга биргаликдаги парвозига кема командири сифатида тайёргарлик кўрди.

Ю. В. Романенко ҳозирги вақтда Ю. А. Гагарин номидаги ҳарбий-ҳаво академиясининг сиртқи факультетида ўқимоқда.

Георгий Михайлович ГРЕЧКО

«Союз-26» космик кемасининг борт-инженери, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Георгий Михайлович Гречко 1931 йилда Ленинградда туғилган. У 1955 йилда Ленинград механика институтини аъло баҳолар билан тугатди ва конструкторлик бюросида ишлай бошлади.

Г. М. Гречко космик техниканинг янги нусхаларини яратиш ва синаб кўришда қатнашиб, ўзининг ташаббускор ва билимдон инженер эканлигини кўрсатди. У техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун диссертация тайёрлади ва уни муваффақият билан ёқлади.

Георгий Михайлович 1960 йилда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси сафига кирди.

Г. М. Гречко 1966 йилда космонавтлар отрядига ёзилди. Бой инженерлик тажрибаси ва чуқур назарий билим унга бошқариладиган космик кемаларда ва орбитал станцияларда парвоз қилишга аъло даражада тайёргарлик кўриш имконини берди.

Г. М. Гречко «Союз-17» транспорт кемасининг ҳамда бошқариладиган «Салют-4» орбитал станциясининг борт-инженери сифатида биринчи марта 1975 йилда космосга учган эди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

Тошкент область партия комитети область пахтакорлар советининг 1978 йилда пахтадан эрта ва юқори ҳосил етиштириш учун қишки-баҳорги агротехник тадбирларни ўтказиш юзасидан тавсиясини маъқуллади.

Район партия комитетларига, район ижроия комитетларига хўжаликларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотларига колхоз, совхоз ва пахтачилик бригадаларида область пахтакорлар советининг тавсиясини кенг муҳокама этиш ва бу тавсияларни бажариш юзасидан конкрет шароитни ҳисобга олган ҳолда амалий чоралар кўриш вазифаси юклатилди.

Район партия комитетларига, район ижроия комитетларига область қишлоқ хўжалик ва сув хўжалик бошқармаларига, «Узсельхозтехника» бирлашмаларига, «Заготхлопкопром» ва унинг жойлардаги органларига колхоз ва совхозларнинг область пахтакорлар совети тавсияларини ўз вақтида ва сифатли қилиб бажаришлари юзасидан кундалик назорт ўрнатиш ва зарур ёрдам кўрсатиш топширилди.

(Область пахтакорлар Советининг тавсиялари газетамизнинг 3-саҳифасида босилган).

ОКТЯБРГА МУНОСИБ

ҚАДАМ ТАШЛАЙМИЗ

Ўзбекистон пойтахтининг 12 мингдан зиёдроқ йигит-қизлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги олдидан Ленин комсомолининг КПСС Марказий Комитетига рапорти остига ўз имзоларини қўйиш ҳуқуқига мушарраф бўлдилар. Юбилей йилини ўн минглаб комсомоллар ишлаб чиқариш топшириқларини муддатидан илгари бажариш, янги машиналарни, ғоявий жиҳатдан юксак адабиёт ва санъат асарларини яратиш билан нишонладилар. Октябрь шарафига бошланган вахта ёшларни меҳнатнинг ва ғоявий сиёсий тарбиянинг яхши мактаби бўлиб қолди. 9 декабрь куни Тошкент шаҳар комсомолининг ҳисобот-сайлов конференциясида шулар тўғрисида гапирилди.

Сўзга чиққан нотиқлар шаҳардаги барча комсомоллар номидан республика пойтахтининг ёш ватанпарварлари коммунистик қурилишдаги муваффақиятларни кўпайтиришга тайёр эканликларини изҳор этдилар.

Конференцияда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғафуржонов нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

КОНСТИТУЦИЯНИНГ БИР ЙИЛЛИГИНИ—ЗАРБДОР МЕҲНАТ БИЛАН НИШОНЛАЙМИЗ

ТАШСЕЛЬМАШ: МОСКВАЛИКЛАРНИНГ ТАШАББУСИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНДИ

«Ташсельмаш» заводи коллективи СССР Конституциясининг бир йиллигини беш йилликнинг уч йили топшириғини бажариш билан кутиб олиш тўғрисида москваликларнинг чақириғига зарбдор меҳнат билан жавоб бермоқда. Механика цехидан О. Г. Карпова бошлиқ бригада корхонада биринчи бўлиб ана шундай маррага эришишга аҳд қилди. Меҳнатнинг илғор усулларини жорий этиш, турдош касбларни эгаллаш бригада аъзоларига мажбуриятни бажаришда ёрдам беради — бригададаги ўн тўрт кишининг ҳаммаси ҳам фрезерчи, ҳам сайқал берувчи бўлиб ишлай олади. Деталларни ишлашда эришилган аниқлик туфайли коллектив хомашё, электр энергияси, асбоб-ускуналардан авайлаб фойдаланиш туфайли анчагина миқдорда мойлов материалларини тежаб қолади.

Корхонада О. Карпованинг ташаббусига 15 коммунистик меҳнат коллективи ва заводнинг 255 илғор ишчиси қўшилди.

«Ангренский» кўмир разрезидан Борис Фадеев бошлиқ бригада экскаваторнинг йиллик иш унумини 250 минг кубометр кўпайтиришга аҳд қилди. Бу москваликларнинг СССР янги Конституциясининг бир йиллигини меҳнат зафарлари билан нишонлаш тўғрисидаги чақириғига жавобдир. Юксак меҳнат унумдорлиги, асбоб-ускуналардан омилкорлик билан техникавий жиҳатдан тўғри фойдаланиш коллективга беш йилликнинг уч йили топшириғини 1978 йилнинг 7 октябригача бажариш имконини беради. Бригада 800 сўмлик электр энергия ва материалларни тежаш, ҳозир ёрдамчи бўлиб ишлаётган ёшларга экскаватор машинисти ҳунарини ўргатиш мажбуриятини олди. Бу ташаббусга Б. Фадеев бригадасидан ташқари кўмир разрезининг яна 17 та энг яхши коллективи қўшилди.

(ЎзТАГ).

КОСМОНАВТЛАР ЭКИПАЖИ «САЛЮТ-6» СТАНЦИЯСИ ИЧИДА

1977 йил 11 декабрь куни Москва вақти билан соат 6 дан 02 минут ўтганда «Союз-26» космик кемаси «Салют-6» кемаси билан туташтирилди. Космонавтлар Ю. В. Романенко билан Г. М. Гречко ўртоқлар станция хонасига ўтганларидан кейин ер атрофи орбитасида учувчи бошқарадиган «Салют-6» илмий станцияси ишлай бошлади.

«Салют-6» орбитал станцияси туташтирувчи икки узел билан таъминланган. Биринчи туташтирувчи узел станциянинг ўтиш бўлмасида ўрнатилган, иккинчиси эса тескари томондан агрегат бўлмасида ўрнатилган. Туташтирувчи икки узелнинг мавжудлиги учувчи бошқарадиган станцияларга хизмат қилиш операцияларини икки космик кема билан ўтказиш имконини беради.

Шу йил октябрь ойида станцияга ўтиш бўлмаси томонидан яқинлашган «Союз-25» кемасидан фарқли ўлароқ «Союз-26» космик кемаси станциянинг иккинчи туташтирувчи узелига туташтирилди.

* * *

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 12 декабрь. (ТАСС). Космонавтлар кечаги кун учиш программасини бажариш чоғида «Союз-26» транспорт кемасининг ичидаги системаларни консервациялаш ишлари туркумини бажариб бўлдилар.

«Салют-6» орбитал илмий станцияси экипажининг иккинчи иш куни эрталаб соат 7 да бошланди. Космонавтлар Романенко ва Гречко ўртоқлар нонушта қилиб медицина контролидан ўтиб бўлишгач, станцияни консервация ҳолатидан чиқазиш, борт системалари ва илмий аппаратларни текшириб кўриш ишларига киришдилар.

Экипажнинг докладлари ҳамда телеметрик информация маълумотларнга кўра, космонавтлар ўзларини яхши ҳис қиляптилар. Станция ичидаги системалар нормал ишлаб турибди. Станция бўлмаларидаги микро иқлим параметрлари қуйидагича: температура — Цельсий ҳисоби билан 21 градус, босим — симоб устунининг 825 миллиметрига баравар.

Учиш программасига кўра «Салют-»6 станциясидаги бугунги иш куни Москва вақти билан соат 23 да тугайди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ СЕССИЯСИ ОЛДИДАН

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари республика давлат ҳокимияти олий органининг навбатдаги сессиясига тайёрланмоқдалар: Олий Советнинг план-бюджет ва бошқа комиссиялари томонидан тузилган депутатларнинг ўн бешта тайёргарлик комиссиясида беш йилликнинг учинчи йилида Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат плани ва давлат бюджети лойиҳалари олдиндан кўриб чиқилди. Бу лойиҳалар республика Олий Советининг муҳокамасига ва тасдиғига қўйилади.

Депутатлар совет давлатининг Асосий Қонунида қонуний равишда мустаҳкамлаб қўйилган ўзларининг ҳуқуқларидан фойдаланиб, Ўзбекистон ССР Госплани, республика молия министрлиги ва бошқа министрликлар ҳамда идоралар тақдим этган ҳужжатларни муфассал ўрганиб чиқдилар, план ва бюджет лойиҳаларининг ҳар бир моддасини, шунингдек беш йилликнинг икки йили мобайнида халқ хўжалиги турли тармоқлари фаолиятининг натижаларини атрофлича таҳлил қилиб чиқдилар. Саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг, министрликлар ва идораларнинг етакчи мутахассислари комиссияларга катта ёрдам беришди.

Тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида республиканинг янги мўлжалланаётган марралари партия XXV съезди қарорларига мувофиқ равишда белгиланганлиги, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик, СССР янги Конституцияси қабул қилинганлиги туфайли меҳнат коллективларининг қўлга киритган ютуқлари, ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг сиёсий ва меҳнат активлиги ўсганлиги ҳам ҳисобга олинганлиги таъкидлаб ўтилди. Депутатлар шу билан бирга министрликлар ва идора раҳбарларининг эътиборини барча резервларни жадал ишга тушириш зарурлигига, меҳнат ва моддий ресурслардан фойдаланишда мавжуд бўлган айрим камчиликларни тезроқ тугатиш зарурлигига жалб этдилар.

Депутатлар министрликлар ва идораларнинг докладларини муҳокама қилар эканлар, ҳар бир ишлаб чиқариш коллективи томонидан бир моромда ишлаш, ҳар бир участка, цех, корхона томонидан план топшириқларини сўзсиз бажариш беш йилликнинг учинчи йилида муваффақиятларни қўлга киритишнинг муҳим шарти эканлигини таъкидлаб ўтдилар. Бу ҳақда, жумладан 1978 йилда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планининг асосий кўрсаткичлари бўйича тайёрлов комиссиясининг мажлисида гапириб ўтилди. Саноатнинг айрим тармоқлари бўйича тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ҳар тарафлама ошириш, ишнинг барча сифат кўрсаткичларини яхшилаш учун кураш зарурлиги қайд этилди. Жумладан, Тошкент ва Фарғона тўқимачилик комбинатларида, Бухоро ип-газлама комбинатида ва бошқа бир қанча корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларидан етарли даражада фойдаланилмаётганлиги ташвишланарли бир ҳол эканлиги айтиб ўтилди.

Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати бўйича тайёргарлик комиссиясининг мажлисларида маблағ ва материалларни турли объектларга тарқатиб юборишга йўл қўйиш мумкин эмаслиги, ишга тушириладиган объектларда ишнинг бориши устидан таъсирчан контролнинг муҳимлиги таъкидлаб ўтилди. Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа бўйича тайёргарлик комиссиясида депутатлар бутун иқтисодий ишни янада такомиллаштиришга қаратилган амалий таклифларни киритдилар.

Депутатлар қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги бўйича тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида суғориладиган ҳар бир гектар майдоннинг ҳосилдорлигини янада оширишни таъминлашга, пахта, ғалла, сут, гўшт, қишлоқ хўжалигининг барча маҳсулотларини етиштиришни интенсив ўстиришга қаратилган тадбирлар тўғрисида гапирдилар.

Депутатлар олий совет тасдиғига тақдим этиладиган ҳужжатларнинг лойиҳаларини дастлабки тарзда қараб чиқар эканлар, иқтисодий ва социал тараққиёт планларининг чамбарчас алоқасини таъкидлаб ўтдилар. Фан ва маданият; соғлиқни сақлаш ва социал таъминот; савдо ва умумий овқатланиш; коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш бўйича тайёргарлик комиссияларининг асосий эътибори шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш даражасини янада оширилишини таъминлайдиган, уларнинг тобора ўсиб бораётган эҳтиёжларини янада тўлароқ қондиришга қаратилган барча топшириқларни муваффақиятли бажаришга қаратилди.

Давлат бюджети асосий кўрсаткичлари бўйича ва давлат бюджетининг даромадлари бўйича тайёргарлик комиссияларининг мажлисларида молиявий интизомни мустаҳкамлашга тааллуқли бир қанча муҳим масалалар ўртага қўйилди.

Тайёргарлик комиссиялари 1978 йилги план ва бюджет лойиҳалари бўйича министрликлар ва идоралар, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетида рўй берадиган келишмовчиликларни қараб чиқиб, ана шу ҳужжатларнинг тегишли бўлимлари юзасидан ўз хулосаларини тайёрладилар.

(ЎзТАГ).

РИВОЖЛАНГАН СОЦИАЛИЗМ КЎЗГУСИ

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ—АМАЛДА

СССР ЯНГИ Конституцияси кучга кирганидан буён икки ойдан кўпроқ вақт ўтди, аммо бутун дунёда унга бўлган қизиқиш камайгани йўқ. Конституциямиз текстини қайта кўчириб босмоқдалар, уни шарҳламоқдалар, таҳлил қилмоқдалар, бошқа Конституциялар билан солиштириб кўрмоқдалар. Кўпинча уни АҚШ Конституцияси билан солиштиришяпти.

Бундай қиёслашга бўлган қизиқишнинг сабаби аниқравшан. Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатлар бир-бирига қарама-қарши социал системалар — социализм дунёси ва капитализм дунёсининг етакчи давлатларидир. Кишилар уларнинг Конституцияларини бир-бирига солиштириб, икки система инсониятга намойиш қилаётган ижтимоий мақсадларни чуқурроқ тушунишга интилмоқдалар.

Хўш, совет ва америка Конституциялари бир-биридан нима билан фарқланади?

Шуниси аниқки, улар ўртасидаги асосий, принципиал тафовут мулкчиликка бўлган муносабатнинг ифодаланишидадир. Агар АҚШнинг Асосий Қонунида хусусий мулкнинг ҳамма кўринишларига эгалик қилиш ва ундан ўз ихтиёрича фойдаланиш ҳуқуқи эълон қилинган бўлса, СССР Конституциясида, аксинча, ишлаб чиқариш воситаларига, яъни ер, завод, фабрика, банклар ва ҳоказоларга ижтимоий мулкчилик принципи мустаҳкамланади, яъни кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишига учун имконият амалда бўлмайди.

Меҳнатни хусусий мулкчиликка таянган эксплуатациядан озод қилиш шахс эркинлигининг асосий шартидир. Негаки, ишлаб чиқариш воситаларига эгалик қилишда тенглик бўлмаган жойда бир кишининг иродаси ҳамиша иккинчи кишининг иродасини камситади, бир кишининг эркинлиги бошқа кишининг бўйсунишини талаб қилади.

Мулкчиликка муносабатдаги ана шундай социал қарама-қаршилик СССР ва АҚШ Конституцияларида шахснинг жамиятдаги ҳуқуқий ва амалдаги ҳолатини белгилашга ёндошишдаги тафовутда ҳам ўзининг туб ифодасини топади.

Масалан, Америка Конституциясининг 1787 йилда қабул қилинган дастлабки текстида инсон эркинликлари ва ҳуқуқлари тўғрисидаги моддалар умуман йўқ эди. Фақат жамоатчилик фикрининг тазйиқи остидагина АҚШ конгресси 1789—1791 йилларда машҳур ўн тузатишни қабул қилди. Бу тузатиш тарихга «Ҳуқуқлар тўғрисида билль» номи билан кирган.

XVIII аср охири учун «Билль» шубҳасиз, катта демократик ютуқ эди. Шуни ҳам биламизки, кейинги бир ярим асрдан кўпроқ вақт мобайнида у такомиллаштирилди, унга қўшимчалар қўшилди, аммо бунда гап асл ида ҳуқуқлар ва эркинликларни кенгайтириш устида эмас, балки «Билль» ҳимояси остидаги гражданлар доирасини кенгайтириш тўғрисида борарди.

Шундай бўлишига қарамай, «Билль»нинг ҳозирги тексти юзаки таҳлил қилинганида ҳам унинг ижтимоий жиҳатдан чекланганлигини кўриш мумкин. Амалда унда фақат бир ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқ-мулкка эгалик қилиш ҳуқуқи ифодаланган. АҚШ Конституциясида инсон учун энг муҳим ҳуқуқлар, масалан, меҳнат қилиш ҳуқуқи, дам олиш ҳуқуқи, бепул маълумот олиш ва бепул медицина хизматидан фойдаланиш, социал таъминот, уй-жойли бўлиш ҳуқуқи каби ҳуқуқлар ёзиб қўйилмаган. Ҳозиргача барча гражданларнинг қонун олдидаги тенглик принципи хотин-қизларга алоқадор эмас.

Ниҳоят, Америка конституционализми ҳуқуқлар ва эркинликларни амалга ошириш гарантияларининг фақат бир кўринишинигина билади, холос. У ҳам бўлса, суд гарантияларидир, яъни судга шахсан мурожаат қилиш ҳуқуқидир. Давлатнинг ўзи эса атторней (прокурорлари) орқали гражданларнинг ҳуқуқларини қонун бузилишларидан ҳимоя қилиш мажбурияти уёқда турсин, аксинча давлат шу ваколатларнинг ўзига ҳам эга эмас.

Бизнинг Конституциямиз учун шахснинг ҳуқуқий ҳолатига принципи жиҳатдан тамомила аксинча ёндошиш характерлидир. Унда АҚШ Асосий Қонунида қайд қилинган ҳамма сиёсий ва шахсий эркинликлар (виждон, сўз, матбуот, йиғилишлар ўтказиш, шахсий даҳлсизлик, уй-жойнинг даҳлсизлиги, ёзишмалар, сири, телефонда айтилган гаплар ва телеграфда берилган хабарларнинг сирини сақлаш) амалда ифодаланибгина қолмай, балки Қўшма Штатлар қонунчилигига кирмаган бошқа қатор ҳуқуқлар ҳам бор. Жумладан, давлат ва жамоат ишларини бошқаришда, умумдавлат ва маҳаллий аҳамиятга эга бўлган қонунлар ва қарорларни муҳокама қилиш ва қабул қилишда иштирок этиш ҳуқуқи, давлат органларининг фаолиятини яхшилаш тўғрисида уларга таклифлар киритиш ҳуқуқи ва бошқалар шулар жумласидандир.

СССР Асосий Қонунида ифодаланган социал-иқтисодий ҳуқуқлар бўлими Америка Конституциясидан. айниқса кўп даражада фарқланади. Бу ерда шуларнинг энг муҳимларини айтиб ўтаман. Булар: меҳнат қилиш ҳуқуқи, дам олиш ҳуқуқи, соғлиқни сақлаш ҳуқуқи, қариган чоғда, касал бўлиб қолган тақдирда моддий таъминот олиш ҳуқуқи, илм олиш ҳуқуқи, уй-жойли бўлиш ҳуқуқи, маданият ютуқларидан фойдаланиш ҳуқуқи, илмий, техникавий ва бадиий ижод эркинлигидир. Бунда ана шу ҳуқуқларнинг ҳаммаси ҳар бир совет гражданига ҳеч бир чекланишсиз тегишлидир. Айни вақтда бизнинг Конституциямизда қонун олдида ҳамманинг тенглиги, хотин-қизларнинг эркаклар билан тенгҳуқуқлиги, миллатлар ва ирқларнинг тенг ҳуқуқлилиги сингари энг муҳим демократик принциплар мустаҳкамлангандир.

СССР Асосий Қонуни инсон ҳуқуқлари ва эркинликларининг кенг спектрини эълон қилар экан, айни вақтда уларни амалга оширишни гарантиялаш доирасини ҳам белгилайди. Бу гарантиялар нималардан иборат?

Бу, аввало, давлат томонидан бериладиган моддий гарантиялардир. Уларнинг моҳиятини биргина меҳнат қилиш ҳуқуқи билан тушунтириш мумкин. Конституциямизнинг 40-моддасида бундай дейилган: «Бу ҳуқуқ социалистик хўжалик системаси билан, ишлаб чиқариш кучларини муттасил ўстириш билан, текинга касб ўргатиш билан, меҳнат малакасини ошириш ва янги ихтисосларни ўргатиш билан, касб танлаш ва ишга жойлаштириш системасини ривожлантириш билан таъминланади».

Бундан ташқари, худди шу 40-моддада ҳақ тўланадиган ва гарантияланган иш олиш ҳуқуқи, шу жумладан, лаёқатга, қобилиятга, касб-ҳунар малакаларига, билимга мувофиқ равишда ва жамият эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда касб, машғулот ва иш танлаш ҳуқуқи мустаҳкамланган.

СССР Конституциясида моддий гарантиялардан ташқари табиий равишда гражданлик ҳуқуқларини амалга оширишнинг суд гарантиялари ҳам ифодаланган. Жумладан, ҳар бир граждан орномусига ва қадр-қимматига, ўз ҳаётига ва соғлиғига, шахсий эркинликлари ва мол-мулкига тажовузлардан суд орқали ҳимоя қилиниш ҳуқуқига эгадир. Шунингдек, СССР граждани мансабдор шахсларнинг қонунни бузувчи, ўз ваколатларини суистеъмол қилувчи, гражданларнинг ҳуқуқларини камситувчи ҳатти-ҳаракатлари устидан қонунда белгиланган тартибда судга шикоят қилиши мумкин.

Бунда Конституциямиз ҳамма қонунларнинг аниқ ва бир хилда бажарилишини юқоридан назорат қилишни СССР Бош прокурорига ва унга итоат қилувчи прокурорларга юклайди. Америка атторнейларидан фарқли ўлароқ, прокурорлар гражданларни қонун бузилишларидан ҳимоя қилиш ваколатигагина эга бўлмай, балки шундай ҳимоя қилишга мажбур ҳамдирлар.

Совет ва Америка Конституцияларининг тафовутлари умуман ана шулардан иборат. Образли қилиб айтганда, улар бир-бирига қарама-қарши икки социал системанинг кўзгуларидир.

Валерий ТЕЛЕГИН,
(АПН).

Колхоз ва совхозларда келгуси йил ҳосилига тайёргарлик ишлари қизғин давом этмоқда. Деҳқонлар ерларни кафдек қилиб текислаб, шудгорлаб, техникани тахт қилиб қўймоқдалар. Янгийўл район «Узсельхозтехника» бирлашмаси ремонтчилари бу соҳада зўр уюшқоқлик кўрсатмоқдалар. Суратда: (чапдан ўнгга) техника контроли бўлимининг мудири Б. Маҳамадалиев ва механик Л. Пак ўртоқлар ремонтдан чиқарилган трактор двигателини текшириб кўрмоқдалар. Пастда шу корхонанинг тажрибали ремонтчи-слесари Холмуҳаммад Исроилов. У кундалик топшириқни 125—130 процентга етказиб бажармоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

ШУ КУНЛАРДА Фарғона шаҳри ва унинг атрофидаги районлар жасорат майдонига айланган. Республикамизнинг барча областлари бинокорлари баҳорги сув тошқини жароҳатларини бартараф этишда фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар область меҳнаткашлари учун кўплаб турар-жой бинолари қуриб беришяпти. Бу ишларда «Узколхозстрой» республика бирлашмасининг юзлаб бинокорлари ҳам иштирок этмоқдалар.

Худди шу туфайли Фарғона районидаги «Фарғона» совхози, «Партия XIX съезди» ва Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий номли колхозларда бирлашма қурувчиларининг республика бўйича конкурси ташкил этилди. Бу маҳорат кўригида сувоқчилар, бўёқчилар ва ғишт терувчилар куч синашди.

Беш кун давом этган меҳнат беллашувида «Ташоблколхозстрой» тресети бинокорлари фаол қатнашиб, мукофотли ўринларни эгалладилар. Жумладан, 3-қишлоқ қурилиши колоннаси сувоқчилари Валентина Николаевна Маслова ва Лидия Леонтьевна Гуманюклар ўз касблари бўйича ғолиб чиқишди ҳамда уларга бирлашманинг энг яхши сувоқчиси унвони берилди. Айни вақтда машъал бинокорлар «Иж — планета» мотоцикли ҳамда Фахрий Ёрлиқлар билан тақдирландилар. Пойтахт области шарафини ҳимоя қилган бўёқчилар ҳам бўш келишмади. Трест вакили Иван Федорович Рожков биринчи ўринни эгаллади. Ғишт терувчилар конкурсида эса тошкентлик Валентин Кан ва Николай Загорецлар иккинчи ўринни олишди.

Бу конкурснинг моҳияти шу билангина чекланиб қолмади. Унинг иштирокчилари бўлган донгдор бинокорлар ўз маҳоратларини намойиш этиш билан бирга ўзаро тажриба ҳам алмашдилар.

Б. НОСИРОВ,
«Главташкентстрой» пардозлаш трестининг 24-қурилиш бошқармаси бўёқчиси, коммунистик меҳнат зарбдори.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети бир қанча доимий комиссияларининг навбатдаги мажлислари бўлиб ўтди.

Қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссияси билан фан ва маданият комиссияси қўшма мажлис ўтказди. Бу мажлисда республика Олий Советининг навбатдаги сессиясига тайёргарлик билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Депутатлар Ўзбекистон ССР Министрлар Совети муҳокамага қўйган «Тарих ва маданият ёдгорликларини қўриқлаш ҳамда улардан фойдаланиш тўғрисида» Ўзбекистон ССР Қонун лойиҳасини кўриб чиқдилар. Комиссиялар шу ҳужжатни асосан маъқуллагач, уни республика Олий Советига кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тақдим этдилар.

Халқ маорифи ҳамда фан ва маданият доимий комиссияларининг қўшма мажлисида Андижон областида ўқитувчи кадрларни тайёрлаш ва уларни қайта тайёрлашнинг аҳволи тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Андижон область ижроия комитетига, республика маориф министрлиги ҳамда олий ва ўрта махсус таълим министрлигига тегишли тавсиялар берилди.

Ўзбекистон ССРнинг беш йиллик учинчи йилидаги иқтисодий ва социал ривожланиш давлат плани ҳамда давлат бюджети республика Олий Советининг сессиясида муҳокама этилиши муносабати билан бир қанча доимий комиссияларнинг мажлисларида республиканинг 1977 йилги халқ хўжалик плани ва давлат бюджети юзасидан депутатларнинг хулосаларида айтилган тавсиялар қандай бажарилаётганлиги текшириб чиқилди. Коммунал хўжалик ва маиший хизмат доимий комиссияси республика коммунал хўжалиги, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрликлари ҳамда Ўзбекистон ССР Главгази шу тавсияларни қандай бажараётганлигини муҳокама қилди. Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот доимий комиссияси Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш, социал таъминот министрликлари, республика спорт комитети ва айрим қурилиш ташкилотларининг шу соҳадаги ишларини анализ қилди.

Доимий комиссиялар министрликлар билан идоралар депутатлар айтган таклифларни бажариш борасида анчагина ишлар қилганликларини эътиборга олди. Шу билан бирга ишлаб чиқариш ички резервларидан янада тўлароқ фойдаланиш, молиявий интизомни янада мустаҳкамлаш, беш йилликнинг учинчи йилида муваффақиятли ишлаш учун ҳамма шарт-шароитларни яратиш зарурлигига министрликлар ва идораларнинг диққати жалб этилди.

Савдо-сотиқ ва умумий овқатланиш доимий комиссиясининг мажлисида Тошкент маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг савдо-сотиқ объектларини барпо этишда уй-жой қурилишидан олинадиган беш процентли ажратмалардан фойдаланиш борасида қилаётган ишлари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди.

(ЎзТАГ).

БУНЁДКОРЛАР ҒАЙРАТИ

ОБЛАСТИМИЗДА яна бир йирик обиҳаёт йўли — Паркент канали қурилиши жадал олиб борилмоқда. Уни бунёд этаётган механизаторлар ва бетончилар, шофёрлар, барча қурувчиларнинг меҳнат кўтаринкилиги мислсиздир. Шунинг учун ҳам канал қурилишининг қайси бир участкасида бўлманг ғайрат-шижоатга тўла меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Экскаваторлар, бульдозерлар, грейдерлар ҳайқириғи бир зум ҳам тинмайди. Автомашиналарда келтирилаётган темир-бетон конструкциялари зудлик билан монтаж қилинмоқда. Бу хайрли вазифани бажаришда қатнашаётган ҳар бир бунёдкорнинг фикри-зикри обиҳаёт йўлини белгиланган муддатда фойдаланишга топширишга қаратилган.

Каналнинг 30 километр узунликдаги биринчи навбати 25 декабрда ишга туширилиши керак. Ҳозиргача унинг 20 километрдан ортиқроғи тўла қўлдан чиқарилди. Меҳнатни пухта ташкил этиш, бригада пудратини жорий қилиш яхши самаралар бермоқда. Айниқса, канал қурилишида ишлаётган Н. Бегматов раҳбарлигидаги злобинчи бригада коллективининг меҳнати мақтовга сазовордир. Ўз сафига 50 кишини бирлаштирган бу йирик бригадада ҳаммаси бўлиб катта-кичик олтита экскаватор, ўн иккита бульдозер бор.

Экскаватор экипажлари иши уч сменада ташкил этилган. Бу қудратли агрегатлардан унумли фойдаланиш имконини бермоқда. Экскаватор машинистларидан Алексей Мальцев, Владимир Зверев, Владислав Чечушковлар меҳнатидан бунёдкорлар мамнун. Ўз касбини пухта эгаллаган бу моҳир машинистлар ихтиёрларидаги агрегатдан унумли фойдаланишяпти. Шунинг учун ҳам уларнинг сменадаги ўртача иш кўрсаткичлари 130—140 процентни ташкил этмоқда. Азаматлар бир ойда 70 минг куб метр канал қазиш ишларини бажардилар. Бу ишлар асосан тоғ шароитида амалга оширилаётганлигини ҳисобга олсак бу жуда яхши натижадир.

Бетончилар ҳам фидокорона ишлашяпти. Улар канал қурилишида ҳаммаси бўлиб 176 минг кубометр бетон ётқизишлари керак. Ҳозиргача бу иш ҳажмининг ярмидан кўпроғи амалга оширилди. Бундан ташқари бир қанча гидротехник иншоотлар, жумладан дюкерлар, кўприклар қурилди.

Канал қурилишининг бош пудратчиси ҳисобланган «Паркентводстрой» тресети коллективи обиҳаёт йўлидан сув ичадиган янги совхозларни ҳам бирйўла бунёд этмоқда. Ҳозирги вақтда биринчи совхоз қурилиши ниҳоясига етмоқда. Бу хўжалик ерлари тоғ ёнбағирларида жойлашган бўлади. Шунинг учун ҳам унинг экин майдонлари зинапоя усулида суғорилади. Суғориш тармоқлари ҳам турлича бўлади. Сув каналдан темир-бетон ариқчалари ёки ёпиқ қувурлар билан экин майдонларга етказиб бериладди.

Совхознинг умумий экин майдони 2324 гектарни ташкил этади. Қишлоқ хўжалигида фойдаланадиган қисми эса 1200 гектар бўлади. Шундан 417 гектарни боғ, 736 гектарни узумзор эгаллайди. Асаларичиликни ташкил этиш ҳам назарда тутилмоқда. Совхозда ҳар йили 12 тонна атрофида асал етиштириладиган бўлади.

Совхозда кенг кўламда уй-жой, маданий-маиший муассасалар ҳам бунёд этиляпти. 2,5 минг аҳоли истиқомат қилишига мўлжалланган уй-жойлар қурилади. Уларнинг томорқалари ҳам бўлади. Ҳозиргача совхозда мактаб, медицина пункти, маъмурий бинолар қурилди. Тез орада сушилка ва меваларни сақлашга мўлжалланган холодильник қурилиши бошлаб юборилади.

Келгуси йилнинг баҳорида совхозга қарашли минг гектар лалмикор ер сув билан таъминланади. Шундай катта хажмдаги яратувчилик ишларини амалга ошираётган 2, 3 ва 5-кўчма механизациялашган колонналар коллективларининг ҳиммати баланд. Улар канални шу беш йиллик давомида тўла ишга тушириш юзасидан зиммаларидаги вазифани шараф билан бажариш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Т. ШОЮСУПОВА,
«Узоргтехстроймелиорация» тресети илмий-техника бўлими ходими.

Дунё овози
чет эл хабарлари

ЛУАНДАДА МИТИНГ

ЛУАНДА 12 декабрь. [ТАСС махсус мухбирлари]. Луанда меҳнаткашларининг 1 Май номли майдонда бўлиб ўтган кўп минг кишилик митинги Ангола халқининг ўз жанговар авангарди—меҳнат партияси — МПЛАга садоқати намойишига айланди. Митинг киши-киши томонидан эксплуатация қилинмайдиган жамиятни қуриш программасини белгилаган МПЛА партияси I съездининг тамом бўлишига, Ангола озодлиги учун кураш халқ ҳаракатининг 21 йиллигига бағишланди.

МПЛА — меҳнат партиясининг раиси, Ангола Халқ Республикаси президенти А. Нето митингни очиб бундай деди: партиямизнинг куни кеча ўз ишини тамомлаган съезди Ангола халқининг буюк кучини, унинг ғайрат-шижоати, юксак сиёсий онгини намойиш қилди.

КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленкога сўз берилади.

А. П. Кириленко бундай деди: бизлар Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг намояндалари Ангола Халқ Республикаси пойтахтининг аҳолиси ҳузурида нутқ сўзлаб, сизларга КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, ўртоқ Л. И. Брежнев номидан, партиямиз Марказий Комитети, барча совет кишилари номидан самимий саломларни топшираётганлигимиздан ғоят ҳурсандмиз.

Митинг иштирокчилари бу сўзларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Қамал қилинган пойтахт устида 1975 йил 11 ноябрь куни тикланган миллий мустақиллик байроғи, деди сўзини давом эттириб совет делегациясининг бошлиғи, ҳозирги вақтда бутун мамлакат устида хилпираб турибди. Биз съезднинг ишида қатнашиб, янги Анголанинг келажаги қандай тарких топаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

Совет Иттифоқи билан Ангола Халқ Республикаси ўртасидаги, КПСС билан МПЛА ўртасидаги дўстона муносабатлар замон синовидан ўтди, деди яна А. П. Кириленко. Совет кишилари Ангола халқини ўз ўртоғи ва курашдаги сафдоши деб билади. Улар муваффақиятларингиздан сизлар билан бирга қувонадилар, сизнинг олдингизда турган проблемаларни яхши тушунадилар. КПСС, совет давлати халқ Анголасига ҳар тарафлама ёрдам бериб келди ва бундан кейин ҳам шундай ёрдам бераверади. Совет Иттифоқи СССР билан АХР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг ҳарфи ва руҳига ҳамиша содиқ бўлиб қолади.

ИМПЕРИАЛИЗМНИНГ КИРДИКОРЛАРИНИ ҚОРАЛАБ

ПАРИЖ, 12 декабрь. (ТАСС). Мадагаскар Демократик Республикасининг президенти Дидье Рацирака Ҳинд океанидаги барча ажнабий-ҳарбий базаларни ва биринчи навбатда Диего-Гарсия оролидаги Америка базасини тугатишни талаб қилди. У «Африк-Ази» журнали мухбири билан қилган суҳбатида АҚШ жаҳоннинг бу қисмида жуда катта флотга ва бир қанча ҳарбий базаларга эга эканлигини айтди. Мадагаскарнинг раҳбари Ҳинд океани тинчлик зонаси бўлишини яна талаб қилди.

Мадагаскар Демократик Республикасининг президенти Африка Муғузи районидаги можаро муносабати билан ташвишланаётганлигини билдирди. Бу можаро, — деди у, — қитъанинг шу районида прогрессив режимларга таҳдид қилмоқда.

Жаҳон жамоатчилигининг диққат-эътиборини Фаластин проблемасидан, Родезия, Намибия ва Жанубий Африка Республикаси проблемаларидан четга буришга уринаётган империализмгина бу можародан манфаатдордир.

Қизил денгизни «Араб кўли» деб аталган майдонга айлантириш мақсадида империализм билан реакциянинг уринишларига тўхталиб, Д. Рацирака бу йўл ғоят реакцион эканлигини таъкидлади. Яширин сиёсий мақсадни кўзлаган ва ҳеч шубҳасиз империализм манфаатларига мос бўлган бундай йўлни биз қатъият билан рад қиламиз, деди у.

РАЖАСХАНДА ИРРИГАЦИЯ

ДЕҲЛИ, 12 декабрь. (ТАСС). Ҳиндистоннинг Ражасханда Мадьхя Прадеш штатлари ўртасида Чамбал дарёси хавзасида йирик ирригация комплекси қурилмоқда. Янги суғориш системасининг қурилиши Ражасханда яна 50 минг гектар қурғоқ ерларни суғоришни таъминлашга имкон беради. Ҳозир дарёда икки тўғон қурилди, гидро электр станция ишга туширилди, 120 километр узунликда суғориш канали қазилди.

Қурғоқ ерларни суғориш — ҳозирги вақтда штат маъмурияти олдида турган энг кескин проблемалардан биридир. Ражасхан территориясининг анчагина қисми даштлардан иборат бўлиб, ҳозирча ернинг оз қисми экиш учун яроқли ҳисобланади. Қурғоқчилик даври бошланиши биланоқ штатдаги кўпгина дарёлар, деҳқонларнинг далалари қуриб қолади. 915 километр узунликдаги яна бир суғориш канали ҳам асосан шу штат территориясидан ўтади. Панжоб штатидаги Сатлеж дарёсидаги сув омборидан бошлаб канал қазилмоқда.

Янги ирригация комплекслари экин майдонларини анча кенгайтиришга, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни юксалтиришга, кишиларни иш билан таъминлашга ва Ражасхан аҳолисининг турмуш даражасини оширишга имкон беради.

Венгрия Халқ Республикаси. Альдьё шаҳрида Венгрияда энг йирик Сегед газ кони негизида ишлайдиган газ қайта ишловчи корхоналар бунёд этилмоқда. Яқинда бу ерда иккинчи шундай завод фойдаланишга топширилди. Суратда: заводнинг умумий кўриниши.

МТИ—ТАСС фотоси.

КОММУНИСТЛАР НАМУНАСИ

Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозида ҳам обуна муваффақиятли якунланди. Бу ерда келаси йил газета-журналларга ёзилишда махсус ташкил этилган «Обуна штаби» катта иш олиб борди.

Газета ва журналларга ёзилишда айниқса коммунистлар ўрнак кўрсатдилар. Улар «Обуна штаби» ишида актив қатнашибгина қолмай ўзлари ҳам кўпгина марказий ва республика матбуот нашрларига обуна бўлишди. Колхознинг чорвачилик бўйича бухгалтери Б. Юнусов, бригада бошлиқларидан А. Исмоилов, Ф. Сефершаев, сут соғувчи Ф. Айдарова сингари колхозчилар 6-8 нусхадан газета ва журналларга ёзилдилар. Ҳаммаси бўлиб эса колхоз меҳнаткашларидан 800 дан зиёд киши қарийб 3 минг нусха матбуот нашрларга обуна бўлишди.

А. ОРИПОВ.

ТЕХНИКА ТАЙЁР

СОВХОЗНИНГ 6-бўлими бу йил давлатга 1560 тонна пахта топшириб, план ва социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажарди. Ҳосилдорлик гектар бошига 3 центнердан кўпайди.

Бўлим ишчилари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш, келгуси йилда янада баракали хирмон кўтариш учун кузги-қишки ишларни жадал суръатлар билан олиб бормоқдалар. Далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш қизитиб юборилган. Ориқ деб ҳисобланган 210 гектар майдонга ҳозирнинг ўзидаёқ қўшимча 8—10 тоннадан гўнг солинди. Ирригация шоҳобчаларини тозалаш ҳам ниҳоясига етай деб қолди. Мавжуд техниканинг мавсумга тайёрлаб қўйишда тракторчилар фаол қатнашмоқда. Қисқа вақт ичида 7 сеялка, 6 ҳайдов, 7 чопиқ тракторлари сифатли ремонтдан чиқарилди. 1978 йилда ҳар гектар ердан кам деганда 37 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилган бўлим пахтакорлари экиш мавсумига ҳамма нарсани шай қилиб қўймоқдалар.

Т. ТЎРАҚУЛОВ,
Оққўрғон районидаги Сегизбоев номли совхоз.

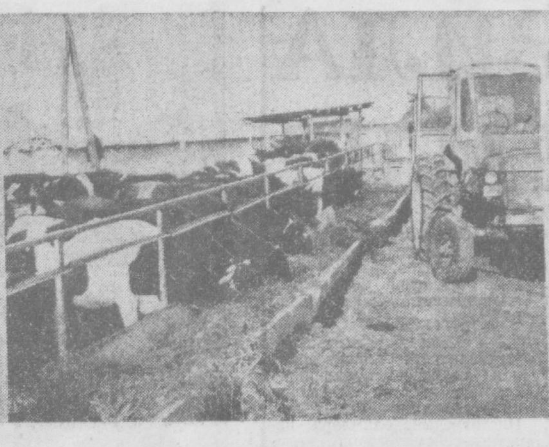

2-«ПИСКЕНТ» совхози чорвадорлари катта меҳнат ютуғини қўлга киритишаяпти. Улар ҳозиргача планда белгиланган 942 тонна ўрнига 1126 тонна сут етиштириб, бу борадаги социалистик мажбуриятни ошириб бажардилар. Йил охиригача яна 200 тонна сут топшириш учун курашаётган чорвадорлар айни кунларда қишловни муваффақиятли ўтказишмоқда. Суратларда: (чапдан ўнгга) сут товар фермаси мудири Н. Нишонов ва сут соғувчилар Ҳ. Бўстонова ва Л. Абдувалиевалар билан; сут товар фермасида; ҳар бир сигирдан 4200 килограммдан сут соғиб олиш учун курашаётган илғор соғувчилар Э. Газизова, Ш. Исмоилова ўртоқлар.

Ж. Тўраев фотолари.

1978 ЙИЛ ҲОСИЛИ УЧУН ПУХТА ЗАМИН ЯРАТАЙЛИК

ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАР СОВЕТИНИНГ КЕЛГУСИ ЙИЛДА ПАХТАДАН ЭРТА ВА ЮҚОРИ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШ УЧУН ҚИШКИ ВА БАҲОРГИ АГРОТЕХНИК ТАДБИРЛАРНИ ЎТКАЗИШ ЮЗАСИДАН

ТАВСИЯЛАРИ

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб 1977 йилда қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришга эришдилар.

Область колхоз ва совхозлари давлатга пахта, дон, каноп, сабзавот, полиз, пилла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар.

Хўжаликлар етиштирилган ҳосилни тезда йиғиштириб олиб, 1978 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни амалга оширишни ўз вақтида авж олдириб юбордилар.

Қишлоқ меҳнаткашлари 1978 йил топшириқларини муваффақиятли бажариш мақсадида кузги-қишки ишларни ўз вақтида ва сифатли бажариш учун барча чораларни кўрмоқдалар. Асосий эътибор пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини қисқа муддатларда экиб бўлиш ва ернинг намига тўла ундириб олишни таъминлашга қаратилаётир. Область пахтакорлар Совети кузги-қишки шароитни ҳисобга олган ҳолда, шунингдек, 1978 йил баҳори қуруқ келса, шу туфайли рўй берадиган қийинчиликларни бирмунча юмшатиш мақсадида колхоз ва совхозларга қуйидаги агротехник тадбирларни амалга оширишни тавсия этади.

1978 йил январида ички ариқ-зовурларни ва коллектор-дренаж тармоқларини тозалашни, гидротехник иншоотлар ремонтини, насос қурилмаларини созлашни туғаллаш зарур, шунингдек, йирик каналларни мумкин қадар кўпроқ бетонлаштиришга эришиш лозим. Бу, агар лозим бўлиб қолганда, 1 февралдаёқ барча каналларга сув очиш имконини беради.

Тупроқ таркибининг хилма-хиллиги ва ерости сувларининг жойлашишини ҳисобга олган ҳолда ҳар бир колхоз ва совхозларда шўр ювиш ва яхоб бериш планлари ҳамда графикларини тузиш лозим. Ана шунда ерда максимал нам сақланади ва чигит бир текис униб чиқади, дуркун ривожланади.

Шўр ювиш муддати ва нормаси, шунингдек уни амалга ошириш технологияси тупроқ таркибидаги шўрнинг миқдори ҳамда ерости сувларининг жойлашишига қараб белгиланади. Бунда асосий эътибор картанинг айрим ерларида тўпланиб қолган ўта шўрхок тупроқни сув қўйишдан аввал ёйиб юбориш ва шундай ерларга кўпроқ сув беришга қаратилиши лозим. Шўр ювишда оқава чиқариш, ёки бир картадан иккинчи картага ўтказиш тавсия этилмайди.

Яхоб суви бериш тупроқ шароити ва намликнинг миқдорига қараб ҳамма районларда ўтказилади. Фақат ҳайдаладиган ерларгагина эмас, балки боғларга, узумзорларга ва бедазорларга ҳам яхоб суви бериш зарур.

Зич тупроқли ерларга февраль ойида, юмшоқ тупроқли ерларга эса март ойида, яъни чигит экишдан 10—12 кун илгари яхоб бериш мақсадга мувофиқдир. Чунки бу чигит экилгунга қадар тупроқда етарли миқдорда нам сақлаб қолиш ва шу ҳисобига чигитни ердан тез ва текис ундириб олиш имконини беради. Бундан ташқари, вегетация даврининг бошларида ниҳоллар нормал ўсади.

Яхоб суви 90—120 сантиметр оралиқда олинган ўқариқлар орқали берилади. Бунда ҳар гектар ҳисобига 1100—1300 куб метр сув сарфлаш мўлжалланиши керак.

Маълумки, тупроқда нормал миқдорда нам сақланиши эрта баҳорда ерга ишлов беришнинг муддатини аниқ белгилаш ва сифатли ўтказишга боғлиқ бўлади. Шунинг учун эрта кўкламда ернинг юза қисми етилиши биланоқ бороналаш лозим. Кўп ёғингарчиликдан сўнг шудгор қилинган майдонларни бороналашга алоҳида эътибор бериш зарур. Бундай участкаларни уч-тўрт кун давомидаёқ аниқлаш ва қандай агрегатлар билан ишлов беришни белгилаб олиш лозим бўлади.

Тупроққа шундай ишлов бериш керакки, экиш олдидан майдонлар текис, чеккалари тартибга келтирилган ва бирор метр ер ҳам экилмай қолиб кетмайдиган бўлсин.

1978 йилда барча пахтакор хўжаликларда иккинчи репродукциядаги чигит экилади. Шунинг учун уруғлик чигитни тайёрлашга ҳам жиддий эътибор бермоқ лозим. Пахта заводларидаги уруғлик чигитлар сифатли тозаланиб, туксизлантирилиб, касалликка чалинмаслиги учун «фентиурам» комплекс препарати билан ишланиши зарур. Чигит бир ёки икки ой илгари ана шундай препарат билан дориланса, ишончли бўлади.

Ерни экишга тайёрлашда бегона ўтлар илдизидан ва кузги шудгорлаш пайтида қолиб кетган ғўзапоялардан тозалаш тавсия этилади: Бунинг учун ерни 8—10 сантиметр чуқурликда культивация қилиш ёки кесувчи ишчи органлари бўлган агрегат билан чизеллаш мумкин.

Чигитни бир текис ундириб олиш ва мўл ҳосил етиштиришнинг асосий факторларидан бири органик ҳамда минерал ўғитлардан агрохимикартограмма асосида самарали фойдалана билишдир. Кузда ўғит солиб ҳайдалмаган ерларни баҳорда экиш олдидан ишлов бериш пайтида ўғитлаш лозим. Бунда фосфорли ҳамда калийли ўғитларга йиллик норманинг 25—30 проценти миқдорида азотли ўғитлар аралаштириб бериш мақсадга мувофиқдир. Кузги ҳайдаш олдидан фосфорли ва калийли ўғитлар берилган карталарга эса баҳорда фақат азотли ўғитлар солиш керак бўлади. Баҳорда ўғит 8—10 сантиметр чуқурликда солинса энг яхши самара беради.

Маҳаллий ўғитлардан қанча кўп фойдаланилса, тупроқ шунчалик унумдор бўлиб бораверади, деҳқончилик маданияти юксалаверади, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ҳам ошаверади. Шунинг учун кузда ҳайдаш олдидан маҳаллий ўғит солинмаган бўлса, кўкламда экиш олдидан ишлов бериш даврида ҳар гектар ҳисобига 20—30 тоннадан ўғит солиш тавсия этилади. Айниқса, капитал текисланган ва яхоб суви берилган ерларга кўпроқ маҳаллий ўғит солиш лозим. Қуруқ гўнг ва парранда гўнги аралашмасини вегетация даврида минерал ўғитларга қўшиб берган маъқул.

1978 йилда чигит экишни муваффақиятли туғаллаш учун ҳамма хўжаликларда экиш агрегатларини 1 январгача тўла ва сифатли туғаллаш зарур бўлади. Шу мақсадда ҳамма хўжаликларда техникани тайёрлаш юзасидан конкурслар уюштириш ва район миқёсида якун ясаб бориш лозим.

Ҳар бир экиш агрегатига 50—60 гектар ер бириктириб қўйилса, бир тракторчининг ўзи чигитни сифатли қилиб экиш ва вегетация даврида ниҳолларга ишлов беришга улгуришга ҳаракат қилади. Ҳар бир картада тракторнинг кириш ва чиқиш жойи аниқ белгилаб қўйилиши керак. Бунинг учун механизатор кадрларни қайта тайёрлаш лозим. Ҳамма жойда биринчи февралгача механизаторлар ўқишини туғаллаш, тажриба алмашиш, шунингдек чигитни сифатли экиш ва текис ундириб олиш юзасидан тракторчилар ва сеялкачилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш лозим.

Область пахтакорлар Совети ҳамма районларда хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари иштирокида ушбу тавсияларни муҳокама этиш ва ўз шароитларига қараб конкрет тадбирлар белгилаб олишни тавсия этади.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҒАМИДА

АҲИЛЛИК ва тадбиркорлик ютуқлар гарови бўлди. Буни совхознинг Р. Норқулов бошлиқ бригадаси иши мисолида ҳам кўриш мумкин. Бригада миришкорлари сабзавот экинларининг барча турларини ўз вақтида, сифатли парвариш қилдилар. Етилган ҳосил пешма-пеш савдо шоҳобчаларига етказиб берилди. Нобудгарчиликка йўл қўйилмади. Шу туфайли 30 гектар ердан салкам 1 минг тоннага яқин маҳсулот олинди, йиллик план ва социалистик мажбурият ортиғи билан адо этилди. Шундай қилиб, ялпи ҳосил ўтган йилга нисбатан қарийб икки баробар кўпайди. Бундай ютуқларни қўлга киритишда Алмат Ҳайитматов, Нишонбой Ҳолов, Раҳим Азимов, Умри Ғоибназарова, Ҳолбуви Жўраева, Зуҳра Исломова, Абдували Азимов сингари деҳқонларнинг ҳиссаси каттадир. Улар эрта кўкламдан тортиб, ҳосилни йиғиштириб олишга қадар бўлган барча ишларда зўр ғайрат кўрсатдилар.

Ҳосилдорлик ортганлиги туфайли меҳнат ҳақи ҳам кескин кўпайди.

Даладаги ҳосилнинг ҳаммаси тезкорлик билан йиғиштириб олинди. Эндиликда сабзавот ва картошка маҳсулотларини қишда намунали сақлаш тадбирлари амалга оширилмоқда. Сабзи, пиёз, картошка хилларга ажратилиб, жойлаштирилиб қўйилди.

Келгуси йил мўл-ҳосилига ҳам мустаҳкам замин яратилмоқда. Ариқ, зовурлар тозаланиб, тартибга келтирилди. Экин майдонлари сифатли шудгордан чиқарилди.

Қ. ТУЛАБОЕВ,
Калинин районидаги «Партия» XXI съезди» совхози.

РЕМОНТЧИЛАРНИНГ «ШАХСИЙ ИМЗОСИ»

Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозда 20 та экиш агрегатининг ҳаммаси кўкламга тахт қилиб қўйилди. Хўжалик республикада биринчи бўлиб сеялка, плуг, борона ва бошқа экиш агрегатлари ҳамда тупроқни ишлайдиган қуролларни ремонт қилиб бўлди. Мутахассисларнинг фикрича, улар юқори сифатли қилиб созлаб қўйилди.

«Узсельхозтехника» Бекобод район бирлашмасининг ходимлари колхозга чопиқ тракторларини энг яхши муддатларда капитал ремонт қилишга ёрдамлашдилар. Бу машиналар ўн икки ой мобайнида далада бетўхтов ишлайди, деган гарантия билан техника устахоналардан чиқарилди. Ремонтчи коммунистлар Абдусамад Абдуаҳмедов ва Константин Суменов, комсомол аъзоси Энвер Усеновнинг шахсий тамғалари қўйилган тракторнинг ҳар бир узели шундай гарантиялангандир.

(ЎзТАГ).

ЕР ҚАДРИ

Улуғ Октябрь инқилобининг 60 йиллик юбилейини Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз пахтакорлари ҳам меҳнат зафарлари билан нишонладилар. Хўжаликда пахта билан бирга каноп, чорва, дон етиштириш соҳасидаги планлар тўла ва ошиғи билан бажарилди.

Миразиз РЎЗИМАТОВ бу колхозга йигирма йилдан бери раислик қилиб келмоқда. Шу йиллар мобайнида хўжаликнинг етакчи тармоғи ҳисобланган пахтачилик соҳасидаги планлар узлуксиз бажариб келинмоқда. Ҳосилдорлик ошмоқда. Ҳар гектар ердан олинган даромад йил сайин кўпайиб бормоқда.

Колхоз раиси бу ҳақда мароқ билан ҳикоя қилиб берди.

Махсус мухбиримиз Б. Халилов раисининг ҳикоясини ёзиб олиб, босмага тайёрлади.

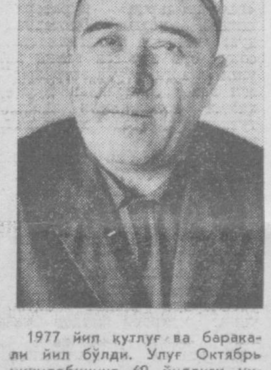

1977 йил қутлуғ ва баракали йил бўлди. Улуғ Октябрь инқилобининг 60 йиллиги нишонланди ва бахт Қомуси СССРнинг янги Конституцияси қабул қилинди. Шу улуғ воқеалар шарафига бошланиб кетган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, меҳнат қилган республикамиз олтин қўлли, шонли пахтакорлари тарихда биринчи марта 5 миллион 650 минг тонналик хирмон кўтариб, улкан зафарга эришдилар.

Колхозчиларимиз ҳам бу умумхалқ ҳаракатидан четда қолишмади. 4926 тонналик хирмон кўтариб, йилни ғалаба билан якунладик. Етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини ўз кучимиз — техникамиз билан йиғиштириб олдик. Терим мавсумида 30 та машина икки сменада ишлаб турди. Ҳар бир машина билан ўрта ҳисобда 150 тоннадан пахта терилди. Машиналар билан жами 4500 тонна оқ олтин терилди. Бу ялпи ҳосилнинг 92 процентдан кўпроғини ташкил қилади. Рустам Абдураззоқов, Расулжон Набиев, Неъматжон Насибов, Ҳайдар Оймирзаев сингари механик-ҳайдовчиларимиз, айниқса, унумли ишладилар, колхозчиларимизнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилишда пешқадамлик қилдилар ва ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлдилар.

Илғор бригадалар сафи кенгайди. Камолиддин Ҳатамов бошлиқ бригадада ҳар гектар ердан 39 центнердан ҳосил олиниб, энг юқори кўрсаткичга эришилди. Қўнисбой Йўлдошев, Абдурауф Абдураимов, Турғун Эгамбердиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам юқори ҳосил етиштирилди.

Деҳқонлар ҳар йилнинг об-ҳавоси бир қолипда келмаслигини жуда яхши биладилар. Чунончи бу йил ҳам баҳор, ёз ва кузда ўзига хос қийинчиликлар юз берди. Баҳор қуруқ келди, ердан нам қочди. Экилган чигит ўз вақтида униб чиқмади. Ёз иссиқ келди. Сув етарли бўлмади. Кузда эса пахта йиғим-терими қизиб турган пайтда ёғингарчилик бошланиб кетди. Лекин пахтакорлик касбини севган ва шу соҳада кўзи пишган колхозчиларимиз бу табиий қийинчиликлардан саросимага тушмадилар.

Баҳорда айрим ерларга сув тараб чигитни тўла ундириб олдилар. Ёзда сувдан унумли фойдаланиш учун зарур тадбирларни амалга оширдилар. Кузда эса пахта эртароқ пишганини ҳисобга олиб,

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИМИЗ КОМАНДИРЛАРИ

ғўзани барвақт дефолиация қилинди, машина билан пахта теришни ҳар йилгидан анча олдин бошлаб юбордик. Шу туфайли йиғим-терим муваффақиятли тамомланди.

Баъзи кишилар биздан «Сизлар қандай қилиб тошлоқ ерлардан мўл ҳосил ундириб, узлуксиз пахта тайёрлаш планини бажариб келмоқдасизлар, ҳосилдорлик ошиб бораяпти?», деб сўрайдилар. Мен бу саволга «ҳамма нарсани одамлар ҳал қилади», деб жавоб бергим келади. Чунки одамлар ихлос билан, астойдил меҳнат қилсалар, колхоз ишини ўз ишидай деб билсалар, тоғни талқон, чўлни бўстон қиладилар. Бизнинг одамларимиз сабрли, виждонли, матонатли, ўз касбига меҳр қўйган одамлар. Шунинг учун колхозимизда интизом мустаҳкам, техникадан, ердан, ўғитдан, сувдан борингки, ҳамма зарур воситалардан унумли фойдаланилади. Белгиланган ҳамма тадбирлар ўз вақтида, тўла-тўкис кўнгилдагидек бажарилади. Бизнинг энг катта ютуғимиз— одамларимизнинг якдиллигидан иборат.

Пахтадан мўл ҳосил олиш фақат баҳорда, ёз фаслида амалга ошириладиган агротехника тадбирларидангина иборат эмас. Мўл ҳосилга замин кузда яратилади. Ота-боболаримиз бекорга «ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда» деб айтмаганлар. Бу муҳим омилга колхозчиларимиз қатъий амал қилиб келмоқдалар. Ҳар йилгидек бу йил ҳам, ҳосил йиғиб-териб олиниши билан ер ҳайдаш, шудгордан олдин ерларга минерал ва маҳаллий ўғит солиш, маҳаллий ўғит жамғариш, компост тайёрлаш, паст-баланд жойларни текислаш, ички ирригация тармоқларини тозалаш, тут кўчати ўтказиш, техникани ремонт қилиш ишларини жадал бошлаб юбордилар. Шу кунгача 2044 гектар ерга минерал ўғит солиниб, 38—40 сантиметр чуқурликда сифатли шудгор қилиб қўйилди. 410 гектар камқувват ерни алмашлаш, маҳаллий ўғит солиш тадбирлари амалга оширилди.

Колхозимизда кўп йиллик ажриқ босган ерлар ҳам бор. Шунинг учун 250 гектар ерга далапон солиниб, шудгор қилинди. Бу йил 12 минг тонна маҳаллий ўғит тайёрлашни планлаштирган эдик. Ҳозиргача 10 минг 700 тонна маҳаллий ўғит тайёрлаб қўйилди. Планга мувофиқ 2 минг тонна компост тайёрлаш иши бажарилди.

Қўл кучи билан 11 минг 500 метр ички ирригация тармоқлари тозалаб қўйилди. Тут кўчатлари ўтқазиш, тут дарахтларини дорилаш каби тадбирлар тўла амалга оширилди. Хуллас, далада қилиниши лозим бўлган кузги тадбирлар тўла адо этилди.

Халқимизда темирни қизиғида бос, қолган ишга қор ёғади деган гап бор. Шу туфайли колхозимизда декабрь ойигача мавжуд техника воситаларини ремонтдан чиқариб қўйиш одат бўлиб қолган. Бу йил ҳам шу одатга амал қилган механизаторларимиз чопиқ ва транспорт тракторларини, сеялка, борона, культиватор, ПГСларни тўла ремонтдан чиқариб қўйдилар. Колхоз устахонасида ремонтдан чиқарилган 50 та чопиқ, 30 та сеялка, 47 та культиватор, 40 та ПГС, 18 та транспорт трактори саф тортиб турипти.

Бундан йигирма йил илгари мен колхозга раис бўлган вақтимда ҳосилдорлик 16 центнер эди. Бунга сабаб қилиб ернинг нобоплиги, тошлоқлигини кўрсатишар эди.

Дарҳақиқат, пахта майдонимизнинг 1170 гектари тошлоқ хатто 9 ва 10-бригадалар жойлашган қишлоқни Тошовул деб аташади. Лекин ерни камситиб бўлмайди. Уни қадрлаш керак. Ер ҳам боққанни боқади. Биз бу йил ўша ерлардан салкам 35 центнердан ҳосил олдик-ку! Оби-ҳаво қулай келган йиллари колхозимизда бундан ҳам юқори ҳосил олиняпти. Ер бебаҳо хазина, уни қадрлай билиш керак. Бир ер тошлоқ бўлса, бошқа ер ботқоқ, ёки сариқ тупроқ, қора тупроқ бўлади. Ҳар жойнинг ўзига хос хусусиятлари, фазилатлари ва камчиликлари бор. Ахир, деҳқон ернинг шифокори — унинг қандай нафас олишини ,билиши керак. Колхозчиларимиз ерларимизнинг барча хусусиятларини икиридан-чикиригача билиб олганлари учун ундан ўз мақсадларига мувофиқ фойдаланмоқдалар.

1960 йилда колхозимизда эски пулга чаққанда 986 минг сўм даромад олинган, бир колхозчининг бир ойлик иш ҳақи 50 сўм бўлган эди. Бу йил эса ўша ерлардан 4 миллион 776 минг сўм даромад олинди. Ишлаб турган ҳар бир колхозчининг бир ойлик иш ҳақи 200 сўмга етди. Бунга тежамкорлик билан иш юритилаётганлиги, агротехника қоидаларига қатъий амал қилинганлиги туфайли эришилмоқда.

Маълумки, ер нотекис бўлса бир жойда сув кўллайди, иккинчи жойга сув чиқмайди. Натижада 10—12 процент кўчат йўқолади. Шуни ҳисобга олиб, кейинги уч-тўрт йилдан бери ўз кучимиз, ўз техникамиз билан ерларни текислашга алоҳида аҳамият беряпмиз. Шу мақсадда Хошим Бобоев бошлиқ ер текислаш бригадаси тузилди. Бу бригада ҳозиргача 450 гектар ер текислади. Илгари бир гектар пахта майдонидан олинган даромад 700—800 сўмдан ошмас эди. Бу йил эса ҳар гектар ердан 2 минг сўмдан даромад олинди. Ҳар квадрат метр ер йигирма тийиндан даромад берди.

Тежамкорлик ҳақида ҳам икки оғиз гапиришни истар эдим. Колхоз мулкини эҳтиёт қилиш, маблағни жуда эҳтиётлик билан сарфлаш интизомни яхшилайди, одамларнинг колхозга бўлган ихлосини, ишончини мустаҳкамлайди, муҳаббатини оширади. Биз шунга қатъий амал қилиб келаяпмиз. Бўлар-бўлмасга техника сотиб олавермаймиз, мавжуд техника воситаларидан яхшироқ фойдаланишга зўр берамиз.

Қурилиш ишларига ҳам айнан шундай муносабатда бўлганимиз учун бирталай маблағ тежаб қолинди. Масалан, нефть база қурилиши учун 70 минг сўмлик смета тузилган эди. Биз ана шу нефть базани ўз кучимиз билан 21 минг сўм сарфлаб битириб олдик. Ҳаммом қурилишига 82 минг сўмлик смета тузилган эди. Уни эса 51 минг сўм сарфлаб битириб олдик.

Кейинги йилларда колхозчиларнинг турмуш даражалари, турар-жойларини яхшилаш, янги замонавий, маданий қишлоқ яратишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Бунинг учун етарли миқдорда маблағ ажратилди. Ҳозир колхоз марказида бош план асосида 90 колхозчи учун турар-жой бинолари, маиший комбинат, болалар боғчаси, ошхона қурилиши жадал бормоқда. Тошовул қишлоғида 100 та уй қуриляпти. Аста-секин қишлоғимиз ҳам обод бўлиб, шаҳар қиёфасига кириб боряпти. Бу даражага бизни ер етиштиряпти. Ерларни ардоқлаганимиз учун, у саҳий қўйнини очаяпти. Ерни қадрлаш керак. У бебаҳо бойлигимиз.

БЕШЙИЛЛИК ТЎРТ ЙИЛДА

ДАМАЧИ балиқчилик хўжалиги коллективи юбилей йилини яхши меҳнат кўрсаткичлари билан якунлаш учун мусобақани тобора авж олдириб ишламоқда. Мусобақа иштирокчилари мавжуд резерв ва имкониятларни ишга солиш, ҳовузларнинг ҳар гектар сатҳидан олинадиган балиқ миқдорини кўпайтириш омилларидан фойдаланишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Йил бошидан Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига фидокорона меҳнат қилган ҳамда байрамолди вахтасини ҳеч бўшаштирмай давом эттираётган хўжалик балиқчилари яқинда катта ғалабани қўлга киритдилар. Шу йилнинг 7 декабрида меҳнаткашлар дастурхонига балиқ етказиб бериш бўйича зиммаларига олган оширилган мажбуриятни ҳам шараф билан бажардилар. Ҳаммаси бўлиб 8930 центнер балиқ реализация қилинди. Бу пландагидан 1730 центнер кўпдир.

Хўжаликда дудланган балиқ ишлаб чиқариш ҳажми йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида эса ҳаммаси бўлиб 1400 центнер ана шундай қимматли озиқ-овқат маҳсулоти тайёрланди. Бу топшириқдагидан 900 центнер ортиқдир.

Коллектив фаолияти кўрсаткичларининг яхшиланиши фойда олишни ҳам кескин кўпайтиришга олиб келди. Йил бошидан бери жами олинган фойда миқдори 552 минг сўмликни ташкил этди. Хўжалик тарихида бу энг юксак кўрсаткичдир.

Хўжалик коллективининг айрим аъзолари ҳовуз шароитида балиқ етиштиришда яхши кўрсаткичларга эришдилар. Айниқса, Ҳадим Анваров бу соҳада кўпчиликка намуна бўлмоқда. Планга мувофиқ ҳовузнинг ҳар гектар майдонидан 30,6 центнердан балиқ етиштириш лозим бўлгани ҳолда у 60 центнерлик маррани эгалладл. Касбдошларидан Ислом Усмонов, Худойберди Раҳимов ва бошқалар ҳам топшириқни бажаришда яхши натижаларни қўлга киритдилар. Ислом Усмонов ҳар гектар ҳовуз сатҳидан 50 центнердан балиқ етиштирган бўлса, Худойберди Раҳимовнинг кўрсаткичи 40 центнерни ташкил этди.

Хўжалик коллективи шу кунларда ҳам зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқда. Улар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, зиммаларига янги оширилган мажбурият олдилар. Ўнинчи беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажаришга қарор қилишди.

К. РОГАЧЕВ.

Бекобод районидаги Навоий номли колхоз сут товар-фермаси коллективи чинозликлар ташаббусига қўшилиб, қишловни соз ўтказиш, сигирлар маҳсулдорлигини ошириш учун курашмоқда. Суратда: илғор сут соғувчи Ғ. Худоёрова ёш сут соғувчиларга ўз тажрибаси ҳақида гапириб бермоқда.

Ж. Қорабеков фотоси.

ДАМ ОЛИШ МАРШРУТЛАРИ

«Ташкенткабель» заводининг касаба союз комитети туристик сафарлар учун махсус график тузди. Графикда ишчи ва хизматчиларнинг шаҳардан ташқарига, яъни заводга қарашли Лош-керек деган хушманзара жойдаги «Гулистон» дам олиш базасига. Чимганга оммавий сафарларини уюштириш кўзда тутилган. Шанба ва якшанба кунлари цехларга автобуслар бириктилади. Дам олувчилар заводдаги прокат пунктидан керакли спорт анжомларини олишлари мумкин.

(ЎзТАГ).

ЯНА ЗИЛЗИЛА БЎЛАДИМИ?

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, Ўзбекистон Фанлар академияси Сейсмология институтининг директори академик Ғ. О. МАВЛОНОВ билан суҳбат.

— Эълон қилинган ахборотлардан маълумки, 6 декабрь куни Тошкент вақти билан 16 дан 53 минут ўтганда олти-етти балл куч билан ер қимирлади. Унинг «киндиги» пойтахтимиздан 45 километр шимолий-шарқда — Товоқсойда бўлиб, у ердаги силкиниш қуввати 7 баллдан ошди. Айрим эски уйларнинг девори нуради, баъзилари ёрилди. Қурбонлар бўлгани йўқ. Зилзиланинг асоси 15—20 километр чуқурликдаги ерости қатламида эди. Институтимиз олимлари ўша заҳоти эпицентрга жўнаб кетишди. Зилзила ҳар томонлама текшириб, ўрганилмоқда.

— Ғани Орифхонович, 6 декабрь зилзиласининг 1966 йилги Тошкент зилзиласи билан боғлиқлик томони борми?

— Албатта. Тошкент ва унинг атрофида 1966 йил 26 апрелда ва ундан кейин бўлган барча катта-кичик силкинишлар, ва ниҳоят, 6 декабрдаги кучли зилзила— ҳаммаси бир-бирига боғлиқдир. Чунки уларнинг асоси битта зонада ётади. Чирчиқ дарёси бошланиши — Бурчмулладан тортиб то дарёнинг Сирдарёга қўшилишигача бўлган жойлар Қоржантов чўзилиб-узилиш линияси, яъни актив сейсмик зона устидан ўтади. Шу зона бўйлаб мана 11 йилдирки, турли нуқталарда тез-тез ер қимирлашлар содир бўлиб турибди. Чунки ер остидаги геологик қатламлар ўсиши юқорида айтилган линиянинг икки томонида турличадир. Зонанинг Чирчиқ водийси қисмида ерости тош жинсларининг ўсиши қарама-қарши томондаги тоғ жинсларининг ўсишидан бир мунча пастдир. Қалинлиги 20 сантиметрча келадиган чўзилиб узилиш линиясининг ҳар икки томони вақти-вақти билан тенглашиб туриши натижасида силкиниш ҳосил бўлади. Улардан энг активларини ер устида одамлар сезишади. Одамлар сезмаган силкинишлар институтимиздаги аппаратлар томонидан «сезилиб», ҳисобга олинади.

— Сиз раҳбарлик қилаётган институтда зилзилани олдиндан билиш масаласи бўйича қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Ҳар йили дунёда фақат зилзила оқибатида ўн минглаб кишининг ёстиғи қуримоқда. Тошкент зилзиласи кучи, характери жиҳатдан ўртадан сал қуйироқ зилзилалар сирасига киради. Шунга қарамай зилзилани олдиндан билиш катта аҳамиятга эгадир. Айнан бизнинг институтимизда бундан ўн йил олдин бошланган илмий тадқиқотлар тўғри йўлдан бораётганлигимизни илмий жиҳатдан яққол кўрсатиб турибди. Америка ва Япония олимларидан фарқли ўлароқ, биз зилзила еростининг чуқур қатламларидаги моддалар ҳаракатининг ўзгариши, тез ёки секин ўсиши билан бевосита боғлиқ деган фикрга келдик ва илмий изланишларимизни шу йўналишда олиб бормоқдамиз. Ҳали айтганим чўзилиб-узилиш зонаси бўйлаб бир неча жойда тик кесма чуқурлар (скважина) қазиб ерости қатламларидаги жинслар ҳаракатини ўрганиб, ҳисобга олиб бормоқдамиз.

— Ғани Орифхонович?..

— Мен сизни тушундим. Ўтган ҳафта бўлган силкиниш олдиндан кутилганмиди деб сўрамоқчисиз? Ҳа, зилзила бўлишини олдиндан билардик, аммо зилзила эпицентри, вақти ва кучини белгилашда бизга ерости қатламлардаги моддалар ҳаракатининг меъёри бир чизиқли бўлмаганлиги, яъни ҳаракат беқарорлиги аниқ гап айтиш имконини бермади.

— Домла, юртимиз тобора обод бўляпти. Қурилиш кенг миқёсда олиб борилмоқда. Иншоотларнинг сейсмик ҳолатини белгилашда институтингиз қандай ишлар қилмоқда?

— Халқ хўжалигимизда, умуман жамиятимизда граждан ва саноат қурилишида сейсмик ҳолатни белгилашнинг аҳамияти беқиёсдир. Институтимиз олимлари, инженер-сейсмологлари томонидан шу зонадаги шаҳарларнинг сейсмик харитаси тайёрланиб қурувчиларга тақдим қилинмоқда. Бу хариталарда қурилиш олиб бориладиган майдонлар устки тупроқ қатламининг зичлиги, ерости жинсларининг жойлашиши ҳақида илмий хулосалар, маълум районнинг сейсмик ҳолатига доир маълумотлар баён қилинади. Ўтган ҳафтадаги 7 балли силкинишда пойтахтимиздаги биронта бинога ҳам шикаст етмаганлиги бежиз эмас, албатта. Ҳозир Тошкентдан ташқари Чирчиқ, Олмалиқ, Андижон ва бошқа кўплаб шаҳарларнинг сейсмик хариталари тайёрланмоқда.

— Баъзи одамлар орасида яна зилзила такрорланармиш деган гаплар юрибди. Шу масалада Сиз нима дейсиз?

— Шу зонада бунгача бўлган зилзилалар характеридан аёнки, кучли силкинишдан сўнг тез-тез такрорланадиган силкинишлар кучи тобора сусайиб боради. Яъни чўзилиб-узилиш линиясининг ҳар иккала томонидаги ер ости қатламлари аста-секин ўз ўрнига туша бошлайди. Аммо, кузатишлардан маълумки, узоқ паузадан сўнг бўладиган такрор зилзила кучи аввалгисига яқин бўлади. Лекин ундан ошмайди.

— Суҳбатингиз учун ташаккур, Ғани Орифхонович!

— Саломат бўлинг

Суҳбатни А. АБДУБАННОПОВ олиб борди.

Моҳир ўқитувчи Вера Григорьевна Яушева деярли 20 йилдан бери мактабда ишлайди. Ўқувчиларда рус тилига муҳаббат уйғотишда унинг хизматлари каттадир. Тошкентдаги 154-мактабнинг бу рус тили ўқитувчиси ташаббуси билан яхши жиҳозланган ўқув кабинети ташкил этилди. Суратда: ўртоқ В. Яушева ўқувчилар билан.

ТОМДАГИ „ҲОВУЗ"

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Ажабланманг, азиз газетхон. Атом асри деб номланган замонамизда шунақа «мўъжизалар» ҳам содир бўлиб туради. Сув юзасида балиқлар кўринмаслигини ҳисобга олмаса, шаҳримизнинг Марказ-1 массивидаги 5-уйнинг томида шундай «ҳовузча» юзага келган. Келинг, яхшиси унинг яратилиш тарихига бир назар ташлайлик.

Ҳамида опа 426-боғчада тарбиячи бўлиб ишлайди. Уч фарзанди билан шу уйнинг энг юқори қаватида истиқомат қилади. Унинг кўзи етти йилдан буён бунақа «аломат»ларни кўравериб пишиб кетди. Даставвал душ ваннага ўрнатилмаган, совуқ сув трубаси ванна ва унитазларга туташтирилмаган эди. Ошхонадан бошқа ҳамма хоналардаги электр тутқичлари эса ҳанузгача ишламайди...

Булар ҳам бир нави экан, қизиғи 1976 йилдан бошланди. Куз, қиш ва баҳор мавсумларида томдан сизиб чакка ўта бошлади. Ҳамида опа кўп марталаб ишини ташлаб тегишли идораларга югурди, натижа чиқмади.

Шу йил октябрь ойининг ўрталарида ишдан қайтиб унинг чеҳраси бирдан ёришиб кетди. Кираверишга «Уй қишки фойдаланишга тахт» деб ёзиб қўйилган эди. Ремонтчиларга қайта-қайта раҳмат айтиб, йўқотган нарсасини топгандек хурсанд одимлаб кетди.

Бироқ қаҳрамонимизга драманинг кейинги қисмларида ҳам роль тақсимлаб қўйилган экан. Октябрнинг охирларида биринчи ёмғир ёғиши биланоқ, қайтадан унинг енглари шимарилди, гиламлар йиғиштирилиб, чинни идишу, тоғоралар яна полда «йўрғалаб», шифтнинг тўкаётган «кўз-ёш»ларига ўзларини тутишди.

Шу куни қўша-қўша шикоятлар таъсир қилдими, ҳар ҳолда 31-ЖЭК бошлиғи Н. Маликов бу ерга келиб аҳволни кўздан кечирди. Акт тузилди. Унда 7-ремонт қурилиш бошқармасининг ишчилари ремонт пайтида сув оқиб тушадиган трубанинг оғзини ёпиб қўйишгани, сув чердакка оқиб, ундан 37, 38, 40, квартираларга ўтгани кўрсатиб ўтилди. Қайтадан ремонт талаб бўлиб қолгани таъкидланди. Бироқ уй комитетининг раиси Зайниддинов, слесар-сантехниклар Алиев, Прутян, Амирджанянлар имзо чеккан ушбу ҳужжатда на бу ишга жавобгар Фокин бошлиқ ремонтчилар бригадаси аъзоларининг исм-фамилияси келтирилди, на белгиланган чора-тадбирлар ҳақида лом-мим дейилди.

Х. Акромова бу йил яна уч марта шу ташвишни бошдан кечирди. Ҳар гал «секцияга чиқмай қолай», деб ўзини-ўзи койиди. Яна уч марта коса-товоқлар полда «меҳмон бўлишди».

8 декабрь куни кечқурун ёғингарчилик ташқарида ҳам, квартира ичида ҳам илгаригидан кўпроқ бўлди. Қўни-қўшнилар том устидаги сувни сепиб йўқ қилишга, уй бекаси эса оёғини қўлига олиб гиламлар ўрнини чинни идишлар билан алмаштиришга шошилди. Уйларини янгидан ремонт қилганлар беҳад ҳуноб бўлишди.

Пастки — саккизинчи қаватдагилар сержаҳлроқ чиқиб қолишдими, дарҳол бутун ЖЭКни бошларига кўтардилар. Чунки сув энди уларнинг квартираларида ҳам томчилай бошлаган эди.

— Қачонгача бошимизга ваъдани соябон қиламиз,— дейишди улар.

Эртаси куни турли мутасадди идора ходимлари, жумладан ЖЭК инженери Ю. С. Ким ва пудратчи ташкилот 7-ремонт қурилиш бошқармасининг прораби И. Г. Дилизонас етиб келишди. Улар анча вақт айб кимдалигини айтиб тортишдилар.

— Ишчиларимиз тажрибали, трубани беркитиб қўйишлари мумкин эмас,— дейди том устидаги сувга қўлини билагигача тиқиб, ремонтчилар вакили.

— Мен сиз билан гаров боғлаб айтаманки, труба очилса, ичидан цемент ва қум чиқади,— дейди хуноб бўлиб ЖЭК инженери.

— Хўп,— муросага келгандек бўлиб, бошини қашийди прораб.— иш биздан ҳеч қачон қочиб қутулолмайди. Демак аввал трубанинг оғзини беркитиб, кейин уланган жойларини очиб текшириш керак...

— Бироқ бу трубанинг беркилиб қолган жойи қаерида экан...

— Мана шу трубанинг уланиши ҳам техника қоидасига тўғри келмайди.— дейди уларнинг гапини бўлиб, қўшни квартиралардан бирида истиқомат қилувчи мутахассис.

Инженер ва прораб унга бир қараб қўйишиб, яна баҳсни бошлашади. Тўққизинчи қаватда яшовчилар эса ҳавонинг авзойи бузилаётганини кўриб, уй жиҳозларини хона ўртасига йиғиб, чаккадан пана қилишга тутинишади...

Бу тортишув ва оворагарчиликка, балки Куйбишев район уй-жойлардан фойдаланиш бошқармаси раҳбарлари чек қўйишар.

А. БОБОБЕКОВ.

СПОРТ

ИККИ ҒАЛАБА

Тошкент Давлат университети баскетболчилари чемпионатнинг навбатдаги ўйинларини ўз майдонларида Москва областининг «Строитель» командаси билан ўтказиб, иккала ўйинда ҳам ғалабага эришдилар. Биринчи кун 102:99 ҳисобида ғолиб келган тошкентликлар, иккинчи ўйинда 88:87 ҳисобида ютишди.

ТЕРМА КОМАНДА САФИДА

Москвада чим устида хоккей бўйича аёллар ўртасида Бутуниттифоқ мусобақаси давом этмоқда. Республикамиз вакили — Андижон хоккейчилари биринчи турда Бокунинг «Буревестник» командасини 3:0, иккинчи турда эса Москванинг физкультура институти спорт клубини 5:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Кеча спортчиларимиз СССР терма командаси билан куч синашишди. Терма команда сафида бир неча кучли хоккейчимиз ўз командасига қарши майдонга тушди.

«БИНОКОР»НИНГ НАВБАТДАГИ ЮТУҒИ

Тошкентнинг «Бинокор» хоккейчилари ўз майдонида ҳам, сафарда ҳам ҳужумкор ўйин кўрсатиб мухлисларни хушнуд этмоқда. Спортчиларимиз навбатдаги учрашувларини Пермь шаҳрида маҳаллий «Молот» командаси билан ўтказиб, икки ўйинда уч очко олишга муваффақ бўлишди. Биринчи учрашувни 2:2 ҳисобида дуранг қилган тошкентликлар такрор ўйинда 3:2 ҳисобида устун келишди.

СПОРТ МАСТЕРИ НОРМАСИДАН ЮҚОРИ

Сув спорти саройида Митрафанов соврини учун анъанавий IX турнир давом этмоқда. Мусобақада республикамизнинг энг кучли сузувчилари қатори Туркманистон, Қирғизистон ва Тожикистон спортчилари ҳам қатнашмоқда. Тошкентлик спартакчи Елена Холманская ва армия спорт клуби вакили Евгений Машченколар 200 метрга чалқанча усулда сузишда ғолиб келишиб, СССР спорт мастери нормативидан кўра юқори натижа кўрсатдилар. «Буревестник» вакили Николай Лягин 100 метрга баттерфляй усулида сузишда 1 минут 00,1 секунд натижа билан спорт мастери нормативини орқада қолдирди. 100 ҳамда 400 метрга эркин усулда сузишда навоийлик Лидия Чертова, 400 метргако мплекс сузишда тошкентлик армиячи Фарид Гайсинлар ғолиб чиқишди. Мусобақалар давом этмоқда.

БИЛДИРИШ

«Тошкент ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи —деҳқон мухбирлари университетига янги ўқув йили учун тингловчилар қабул қилинмоқда.

Ҳужжатлар редакция биносида (Ленин проспекти, 41, 14-қават, 7-хона) қабул қилинади: иш жойидан характеристика— тавсиянома, таржимаи ҳоли, 3x4 ҳажмида иккита фотосурат. Ички телефон — 7-49.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ЖАЗИРАМА ҚУЁШ ОСТИДАГИ УЙ

«Ўзбекфильм» киностудиясида яқинда суратга олинган янги фильм ана шундай номланган.

Инсоннинг ҳаётда тутган ўрни, унинг теварак-атрофдаги кишиларга бўлган муносабати янги суратга олинган фильмнинг мавзуидир. Фильм қаҳрамони қурилиш бригадаси бошлиғи Эркин. У ҳаётда кўпгина қийинчиликларга дуч келади. Ножўя ҳаракатлар қилаётган участка бошлиғи билан бўлган тўқнашувда Эркинни бутун бригада аъзолари қўллаб-қувватлайди. У оилавий масалада ҳам бир қанча тўсиқликларга қарши курашади. Эркиннинг севгилиси Назира бахтсиз қисмат эгаси эканлигидан у бехабар бўлади...

Фильм замондош ёшлар ҳаётига хос бўлган муҳим аҳлоқий масалаларни кўтариб чиққан. Сценарийни Ф. Мусажонов ва А. Файнберглар ёзишган. Картина постановкачи режиссёрлар Г. Бозаров, З. Ройзман томонидан яратилган. Бош ролларни Н. Тўлахўжаев, Д. Қамбарова, С. Исаева, Т. Ғаниева, Ш. Ғозиев ва бошқа актёрлар ижро этишади.

ЯНГИ МАССИВ

Янги бунёд этилаётган «Себзор» массивида ҳар бири 48 квартирали тўртта турар-жой биноси қад кўтарди.

Пойтахтимиз кун сайин гўзаллашиб, чирой очмоқда. «Себзор» массивида қад кўтараётган турар-жой биноларини «Жилстрой» трестининг монтажчилари ва қурувчилари барпо этаяптилар.

«Ташгипрогор» архитекторлари томонидан лойиҳалаштирилган янги массив 4—9 қаватли бинолардан ташкил топади. Бу ерда ёзнинг иссиқ кунларида дам олиш учун кўкаламзорлаштирилган майдонлар барпо этилади. 1300 ўқувчига мўлжалланган янги мактаб, иккита болалар боғчаси, телефон станцияси қурилиши ҳам мўлжалланмоқда.

ҚИШДА ҲАМ ЁЗДАГИДЕК

Тошкент районидаги Охунбобоев номли колхозда теплица хўжалиги кенгайтирилмоқда.

Колхоз аъзолари эл дастурхонига қишда ҳам турли хил ёз неъматларини етказиб бериш йўлида самарали меҳнат қилишяпти. Шу кунларда бир гектар майдондаги теплицада турли хил резаворлар ва бодринг етилган. Ойнавандли майдонлар энг арзон ёқилғи—зангори олов билан иситилаётганлиги туфайли бу ерда етиштирилаётган маҳсулот таннархи арзонлашмоқда.

Колхозчилар қишда сабзавот маҳсулотларини кўпайтириш мақсадида теплица хўжалигини янада кенгайтиришни мўлжаллашмоқда. Уч гектар майдонда теплица қуриш ишлари жадаллаштириб юборилди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

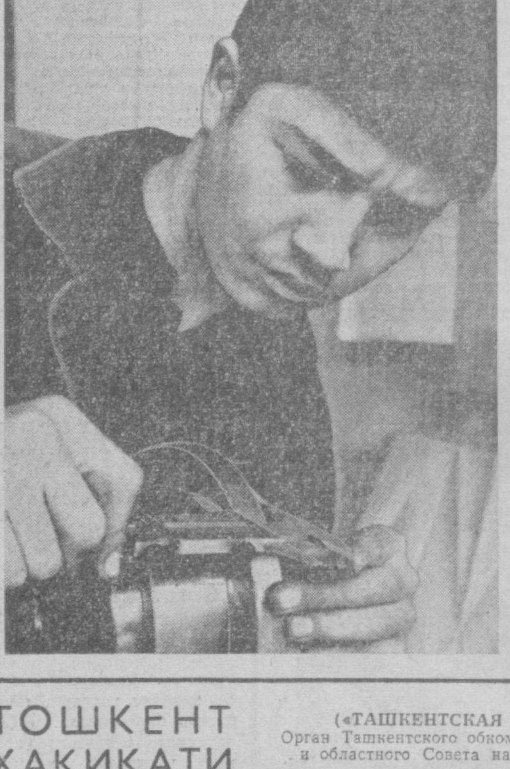

Султон Баракаев пойтахтдаги 34-ҳунар-техника билим юртининг аълочи ўқувчиси. У айни кунларда «Средазэлектроаппарат» бирлашмасида ишлаб чиқариш практикасини ўтяпти. С. Баракаев кунлик топшириқларини 105—110 процент бажармоқда.

И. Ёқубов фотолари.

СУД ЗАЛИДАН

ҚИЗИЛ ЧИРОҚ

Шофер Баҳодир Файзиев йўлида узоқ муддатли қизил чироқ пайдо бўлди. Бундай бўлишига унинг ўзи сабабчи.

«Юз грамм ҳеч нима қилмайди» деб калта ўйлаган Б. Файзиев ичиб, рулга ўтиришни одат қилиб олди. Лекин у кўза кунда эмас, кунида синишини хаёлига келтирмади. Маълумки, шаҳримизда транспорт қатнови ҳаракати тобора мураккаблашиб бормоқда. Аҳён-аҳёнда бўлса-да, маст ҳолда рулга ўтирадиганлар топилиб қолади. Улар бу ножўя қилмишлари билан ўзларини ҳам, ўзгалар ҳаётини ҳам хавф остига қўйишади. Маст ҳолда рулга ўтириш жиноят. Буни ҳамма билади. Негаки спиртли ичимлик ичиб, машина ҳайдаган ҳар бир шофернинг тақдири аянчли тугайди. Баҳодир эса буни хаёлига келтирмади. Лекин аввалига ўзи ва бир-биридан ширин тўрт фарзандининг бахтига қилмишидан осонгина қутулди. У маст ҳолда рулга ўтиргани учун Тошкент Давлат автоинспекцияси комиссияси томонидан шу йилнинг 15 июнида олти ойга машина бошқариш ҳуқуқидан маҳрум этилди.

Баҳодир бу қилмишидан тўғри хулоса чиқариб олиш ўрнига яна ичкиликка ружу қўйди. Собир Раҳимов район ошхоналар трестига қарашли 4-ошхонада мудир бўлиб ишлаётган Баҳодир Файзиев ичиб олиб, дўстининг 46—14 ТШР номерли «Жигули» машинасига ўтирди. Бундай пайтда дўстлари унинг йўлини тўсиб, ножўя ишдан қайтаришлари лозим эди. Лекин афсуски, дўстлар душманнинг ишини қилишди.

Оқибат натижа кўнгилсиз тугади. Б. Файзиев Фурқат кўчасидан келаётиб 01—74 ТНЖ номерли машина билан тўқнашди. Бу қилмиши учун зарар етказган машинасини тузатиб берди. Октябрь район халқ суди эса қонунбузар шоферга 100 сўм жарима солди ва уч йил транспорт бошқариш ҳуқуқидан маҳрум қилди.

Баҳодир Файзиев ҳозирда қилмишига қаттиқ пушаймон бўляпти. Лекин халқимизда кейинги пушаймон ўзингга душман деган нақл бор. Бу мақолнинг мағзига у энди тушунди.

Ш. АКБАРОВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОНТОРАСИ

ДЕКАБРЬ ОЙИДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОН МАРКАЗЛАРИДАГИ КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА ҚУЙИДАГИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ

«САҲИЙ ОҚШОМ»

(кенг экранли)

Бу фильм «Ғозлар учмоқда» фильмининг давоми бўлиб, асримизнинг 20 йиллари Украинадаги бир қишлоқда Врангель тор-мор қилингандан ва солдатлар уйларига қайтгандан сўнгги ўзгаришлар тўғрисида ҳикоя қилади.

А. ДОВЖЕНКО НОМЛИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

«ШАҲАР ТОНГДАН ТУНГАЧА»

(кенг экранли)

БУ ЛИРИК КОМЕДИЯ БИР НЕЧТА НОВЕЛЛАДАН ИБОРАТ.

Фильм қаҳрамонлари — бизнинг замондошларимиз, катта бир шаҳар аҳолиси. Уларнинг ҳар бирида ўзининг бахти ва ташвиши бор.

ОДЕССА КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Янгиликлар. 9.10 — Гимнастика. 9.30 — Ж. Пуччини. «Чио-Чио-Сан». 15.00 — «Ҳаёт формуласи». 15.55 — «В. Шекспир». 16.55—Фильм-концерт. 17.15 — Рус сайёҳлари ва тадқиқотчилари. 17.45 — «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 18.15 — «Звездочка». 19.00 — Янгиликлар. 19.10 — И. Лученок қўшиқлари. 19.20 — «Юбилей йилига — зарбдор якун». 20.05 — «Оқ йўл». 22.00 — «Вақт». 22.30 — В. Маяковский. 23.20 — Концерт. 23.45 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Мультфильм. 18.40 —«Алифбе байрами». 19.05 — «Илҳом». 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Концерт. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Ўзбек куйларидан концерт. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — «Фавқулодда топшириқ» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.35 — «Фильм-спектакль». 20.40 — Янгиликлар. 21.00 — Фильм-концерт. 21.25 — Олий математика.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—13[XII да **Сўғд элининг қоплони**, 14[XII да **Афсоналар водийси**, 15[XII **Аида**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13[XII да **Аяжонларим**, 14[XII да **Оқшомдан тушгача**, 15[XII да **Уйланиш**,

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14[XII **Йиллар ўтиб**, 15[XII да **Хонума хоним**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ ДРАМА ТЕАТРИДА 14[XII да **Беш кунлик куёв**, 15[XII да **Кўзингни каттароқ оч**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва цирки артистларининг гастроллари. ЯНГИ ПРОГРАММА.**

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Зорро** (катта зал). **Сиёвуш ҳақида қисса** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Нукининг саргузашти, Мультфильмлар тўплами — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 14, 17, 20.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тиль ҳақида афсона (3, 4 сериялар) — «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли, «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Карлсон қайтди, Нукининг саргузашти, Мультфильмлар тўплами — «ДРУЖБА» (11, 14.10, 17, 20.00).

Сиздан ўгина, биздан бугина; Бўлиши мумкин эмас — «ЎЗБЕКИСТОН» (10, 13.20, 17, 20.20).

Чили узра тун — С. РАҲИМОВ номли (11, 13, 15, 17, 19, 21).

Оилавий муҳит — «ИСКРА» (19.30).

Умид — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН» 12, 15, 18, 19.00).

Нукининг саргузашти — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг коллективи енгил ва озиқ-овқат саноати бўлимининг инструктори Х. П. Иззатуллаевга онаси

Жумаш ИЗЗАТУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета народных депутатов.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 • ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

Р. 21137. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64584. Г. 1753.